

BIALY WHITE EAGLE ORZEŁ

Tam DOM Twój, gdzie serce Twoje!

Profesjonalna i rzetelna obsługa transakcji.
Boston. Southeast. Metrowest.

**Teraz KUPNO i SPRZEDAŻ
nieruchomości na CAPE COD**

**114 Farmersville Rd
Sandwich MA 02563**

Ania Karam
Realtor®
Mobile: (781) 708-2934

Polonijne imprezy
w sierpniu. Sprawdźcie co,
gdzie i kiedy

➔ str. 12

Powstanie '44:
pamiętamy!

➔ str. 24-25

Bezpłatne zajęcia
sportowe i artystyczne
dla młodzieży
w Massachusetts

➔ str. 37

📷 Archiwum WEM

Na rowerze, na motocyklach, pieszo – pielgrzymi latem tłumnie przybywają do Amerykańskiej-Częstochowy

Kierunek: Doylestown!

➔ str. 20-22

SYLWIA BRUCKER REALTY
TWÓJ OSOBISTY AGENT

Z pasją i zaangażowaniem pomagam klientom
w podejmowaniu decyzji na rynku nieruchomości.

- ✓ SPRZEDAŻ
- ✓ KUPNO
- ✓ WYNAJEM

WWW.SELLINGWITHSYL.COM
BRUCKER.SYLWIA@GMAIL.COM
617-319-8141

ZAWADA
INSURANCE

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
NA UBEZPIECZENIU**

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA

508 831 0133

www.zawadagroup.com

Pierwsze na Florydzie
polskie biuro detektywistyczne
zaprasza do skorzystania z usług

- ▶ Poszukiwania osób ▶ Sprawy rozwodowe
- ▶ Pomoc w sprawach na terenie Polski
- ▶ Dochodzenia ubezpieczeniowe
- ▶ Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com

FL License# A1500303

**NAJNIŻSZE CENY BILETÓW
LOTNICZYCH DO POLSKI,
Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!**

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise)
na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

WYCIEZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S
TOURS
And Service

827 Dorchester Ave.,
Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777
Fax 617-288-5777

www.ziggystours.net ziggy@ziggystours.net

Dożynki

w New Britain

40. EDYCJA

SOBOTA
19 SIERPNIA
10 am – 10 pm

Dożynkowa msza św. o **11 rano**

Polanka „Sokołów” – Falcon Field
731 Farmington Ave., New Britain, CT

- Występy artystyczne
  - Polska kuchnia
- Piwo z beczki i full bar
  - Muzyka na żywo
- Prezentacja stypendiów

WSTĘP WOLNY

Parking: **\$5** od samochodu

Wynajem stoisk

info: **860-491-4910**

Z POWROTEM PO 3-LETNIEJ PRZERWIE!

Kontynuujemy tę piękną tradycję!

*Tradycja
dobrego smaku*

Wysokiej jakości
wyroby wędliniarskie
wyrabiane według
tradycyjnej
polskiej receptury,
najlepsze na grilla

Grilluj ze smakiem!

895 Meadow Street
Chicopee, MA 01013
Tel. 413-594-8768

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Już za kilka dni minie równo 79 lat od momentu, kiedy 1 sierpnia o godz. 17:00 wybiła dla Warszawy godzina „W”. „Warszawskie dzieci” ruszyły w bój o wolność i swoją – ale także naszą – przyszłość. Niestety, tak wielu z nich nie udało się tej przyszłości doczekać... Powstańcy, w większości bardzo młodzi ludzie, przez 63 dni toczyli nierówną walkę z o wiele lepiej uzbrojonym i wyszkolonym wrogiem. Za ten zryw ku wolności Warszawa zapłaciła straszliwą cenę – miasto zostało niemal zrównane z ziemią przez żądnych zemsty okupantów, a w zgłiszcza wsiąkała krew jego młodych obrońców. Jak słuszne w kontekście tak wielu przerwanych u zarania żyć wydaje się stwierdzenie historyka literatury Stanisława Pigoń, który na wieść o wstąpieniu poety Krzysztofa Kamila Baczyńskiego do oddziału dywersyjnego powiedział: „należymy do narodu, którego losem jest strzelać do wroga z brylantów”. I choć powstanie upadło, to determinacja, odwaga i poświęcenie jego uczestników zapisały w historii Polski kartę, obok której nikt nie może przejść obojętnie. Niestety, już praktycznie ostatni świadkowie tamtych dni odchodzą... Oddajemy im hołd wznosząc flagę z powstańczą kotwicą, upamiętniamy ich bohaterstwo minutą ciszy, otaczamy modlitwą – czy jednak to wystarczy? Zaledwie dwa miesiące temu odszedł kolejny świadek historii, Bolestaw Biega ps. „Pałak” – bohater słynnej powstańczej fotografii przedstawiającej jego zaślubiny z sanitariuszką Alicją Treutler, z którym miałem zaszczyt przeprowadzić wywiad dwa lata temu. Chciałbym tu po raz kolejny powtórzyć jego apel do młodych ludzi – dzisiejszych rówieśników powstańców – aby poznawali historię Polski, byli świadomi swego dziedzictwa i czerpali z niego dumę. Oby tak chętnie powtarzane przy okazji tej i innych rocznic „Pamiętamy!” nie było tylko pustym słowem.

Polskie Powroty NAWA

Celem programu Polskie Powroty NAWA jest umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom powrotu do kraju i podjęcia zatrudnienia w polskich uczelniach i instytucjach badawczych. Program stwarza naukowcom rezydującym w zagranicznych ośrodkach naukowych możliwość zbudowania w Polsce własnej grupy projektowej i prowadzenia badań w optymalnych warunkach. Krajowe uczelnie, instytucje nau-

kowe i instytucje badawcze mogą pozyskać specjalistów posiadających doświadczenie międzynarodowe oraz wiedzę z zakresu najnowszych trendów badawczych w swojej dyscyplinie naukowej.

Powracającym naukowcem może być osoba, która m.in. ma obywatelstwo polskie, posiada co najmniej stopień naukowy doktora i w okresie wskazanym w ogłoszeniu o naborze pracowała naukowo w zagranicznej uczelni, instytucie badawczym lub dziale

badawczym przedsiębiorstwa i w tym czasie nie mieszkała i nie pracowała w Polsce, a także może wykazać się dorobkiem naukowym rozpoznawalnym międzynarodowo i wyróżniającym się w kontekście dyscypliny oraz etapu kariery.

Na realizację programu przeznaczono 16 milionów złotych. Termin składania wniosków upływa 31 sierpnia 2023 r. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.nawa.gov.pl.

 WEM

PLUS, MINUS

POLSCY SIATKARZE I SIATKARKI

Podopieczni Nikoli Grbicia w meczu finałowym zmierzyli się z drużyną USA i pokonali ją 3:1, dzięki temu zwycięstwu po raz pierwszy w historii wygrywając Ligę Narodów. Żeńska drużyna zajęła w tych samych rozgrywkach 3. miejsce, zdobywając brązowy medal.

GLOBALNE OCIEPLENIE

Rekordowo wysoka temperatura oceanów w połączeniu z falami upałów sprawiły, że pierwsza połowa lipca była najgorętszymi dniami w historii. Zmiany klimatu powodują straty w przyrodzie i wśród ludzi, stanowiąc realne zagrożenie dla naszego dobrobytu, zdrowia i całej naszej planety.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.01 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

WHITE EAGLE MEDIA, LLC
55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150
Email: info@whiteeaglenews.com
Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

Publisher & Managing Partner
Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com
Editor-in-Chief & Managing Partner
Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com
Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Office Manager: Susan Carlo
Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski
Advertising: Helena Boczoń

www.BialyOrzel24.com [Facebook.com/BialyOrzel24](https://www.facebook.com/BialyOrzel24)

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Podaruj swojemu dziecku język ojczysty!

Szkoła Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II w Bostonie
52 Boston St.,
South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
✉ polishlanguageschool@yahoo.com
☎ 617-464-2485

Pieniądze nie rosną na drzewach.
Dlatego nie powinieneś przepłacać
za ubezpieczenie samochodu!

Przynieś obecną polisę
do naszego biura,
a my pokażemy Ci,
jak możesz obniżyć
koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIEKSZE
FIRMY UBEZPIECZENIOWE.
ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ
KORZYSTNAOFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:

321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

**MÓWIMY
PO POLSKU**

**KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM**

DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE

Ekspertyza, praktyka i autentyczność
poparte wieloletnim doświadczeniem
na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy
się na indywidualnym podejściu do
klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375
e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz

Czy Twoje OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
są bezpieczne i dobrze
zarządzane?
Czy jesteś gotowy
na emeryturę?

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie MEDICARE i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.

Aleksandra Mróz
licencjonowany specjalista ubezpieczeń
medycznych i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC
Tel. 860-997-3054
ola_mroz@yahoo.com
185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

401K
IRA
ANNUITY

**ZAWADA
INSURANCE**

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
NA UBEZPIECZENIU**

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
☎ 508 831 0133
www.zawadagroup.com

Prezydent RP wziął udział w szczycie NATO w Wilnie

Sojusznicze zobowiązania

 KPRP

Głównymi tematami poruszonymi podczas szczytu NATO w Wilnie, który odbył się w dniach 11-12 lipca, były wzmocnienie obrony i odstraszenia, przyszłe członkostwo Ukrainy w Sojuszu oraz pogłębienie relacji z partnerami z regionu Indo-Pacyfiku. Podczas dwudniowych obrad odbyły się posiedzenia Rady Północnoatlantyckiej m.in. z udziałem zaproszonych partnerów NATO, a także posiedzenie Rady NATO-Ukraina z udziałem prezydenta Wołodymyra Zełenskigo. Liderzy NATO postanowili też częściowo wrócić do procesów i struktur z zakresu planowania obronnego funkcjonujących w trakcie zimnej wojny, z których zrezygnował w latach dziewięćdziesiątych. Akceptacja trzech regionalnych planów obronnych oznacza strukturalną zmianę podejścia sojuszników do obrony zbiorowej, wymagającą wdrażania i finansowania w kolejnych latach.

W szczycie uczestniczył prezydent RP Andrzej Duda, który wyraził satysfakcję z porozumienia zawartego między Turcją i Szwecją ws. akcesji Szwecji do Sojuszu. – To bardzo dobra wiadomość, czekaliśmy na nią do ostatniej chwili – ocenił prezydent. Podkreślił, że obecność zarówno Finlandii, jak i Szwecji, która w najbliższym czasie stanie się częścią NATO, wzmacnia Sojusz, zwłaszcza w tej części Europy. Podkreślił też, że Polska wspiera dążenia Ukrainy do członkostwa w Pakcie Północnoatlantyckim. – Wierzymy, że NATO – jako najsilniejszy sojusz obronny na świecie – wesprze w tym Ukrainę i będzie realizo-

W dniach 11-12 lipca w stolicy Litwy odbył się szczyt NATO, w którym udział wzięli liderzy państw sojuszniczych, w tym prezydent RP Andrzej Duda

wał skuteczną politykę, która do tego doprowadzi – oświadczył Andrzej Duda. Prezydent Polski podkreślił też, że „przełomową decyzją” szczytu jest zatwierdzenie planów obronnych. – Mielśmy do tej pory tzw. plany ewentualnościowe, które miały charakter takiego swobodnego prowizorium. Te, które zostały stworzone i zatwierdzone, to są plany, które dziś obronę obszaru Sojuszu widzą w sposób inny niż to było do tej pory – wyjaśnił.

– NATO jest jednością. Nie ma w NATO kwestii, które miałyby charakter głęboko sporny. Jest więc jedność, solidarność i wsparcie dla Ukrainy – oświadczył Andrzej Duda na zakończenie wizyty w Wilnie.

W skład polskiej delegacji na szczyt NATO w Wilnie weszli także m.in. minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak oraz minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau.

Po raz pierwszy w oficjalnym charakterze państwa członkowskiego w obradach wzięła udział Finlandia, która 4 kwietnia 2023 r., w siedemdziesiątą czwartą rocznicę powstania NATO, stała się jego trzydziestym pierwszym członkiem. Na szczycie obecny był też osobiście przywódca Stanów Zjednoczonych Joe Biden.

 JLS

Inflacja w Polsce utrzymuje się na wysokim poziomie

Ceny nadal rosną

Wprawdzie inflacja bazowa w Polsce spada, ale nadal jest bardzo wysoka, co pokazuje uporczywie wysoką presję na wzrost cen w naszym kraju.

W połowie lipca Narodowy Bank Polski poinformował, że wskaźnik inflacji bazowej w Polsce spadł w czerwcu 2023 r. do 11.1 proc. rok do roku, odnotowując też spadek w porównaniu z majem, kiedy to zanotowano 11.5 proc. Odczyt ten jest najniższy od października 2022 r., kiedy to wyniósł 11 proc.

Warto jednak mieć na uwadze, że inflacja bazowa to wskaźnik nieuwzględniający cen energii, paliw i żywności. A te w Polsce nadal rosną. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego za czerwiec wynika, że ceny żywności idą w górę w tempie o 17.8 proc. rok do roku, opłaty za użytkowanie mieszkania i nośniki energii – o 14.6 proc. O 12.4 proc. więcej niż rok temu Polacy muszą płacić za usługi z zakresu kultury i rozrywki, podróży też hotele i restauracje – o 14.4 proc. Wśród

Polacy skutki inflacji odczuwają dotkliwie podczas robienia zakupów

cenowych rekordzistów w czerwcu znalazły się cukier (wzrost o 58.8 proc. rok do roku) i energia ciepła (40.2 proc.). GUS podał też odczyt inflacji w II kwartale i w pierwszym

półroczu 2023 r. Mimo że od lutego, kiedy zanotowano rekord inflacji w tym stuleciu – 18.4 proc., inflacja miesiąc do miesiąca spada, to według wyliczeń GUS wzrost cen w II kwartale w stosunku do I kwartału wyniósł 1.9 proc., a w pierwszym półroczu 2023 r. odnotowano inflację na poziomie 15 proc. rok do roku.

Optymizmem nie napawają też dane podane przez Eurostat. Wynika z nich, że w zestawieniu krajów europejskich Polska jest na czwartej pozycji. Wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej ceny szybciej niż w Polsce rosną tylko na Węgrzech, Słowacji i w Czechach. Jeśli chodzi o Europę w ujęciu kontynentalnym, Polskę wyprzedza jeszcze Turcja i Serbia.

 JLS

Donald Tusk wzywa Polaków do wzięcia udziału 1 października w przemarszu ulicami Warszawy

Marsz „Milion Serc”

1 października w Warszawie zorganizujemy marsz „Milion Serc”, który da wszystkim pewność zwycięstwa; nie pozwolimy na to, żeby zło panowało się w naszym codziennym życiu – powiedział w środę, 19 lipca, na antenie radia RMF FM szef PO Donald Tusk.

Lider największej opozycyjnej partii nawiązał do wydarzenia zorganizowanego w stolicy Polski 4 czerwca, kiedy to w marszu – wg szacunków organizatorów – wzięło udział pół miliona osób. – Marsz 4 czerwca przywrócił całej Polsce nadzieję na to, że zmiana jest możliwa, a po marszu 1 października nikt nie będzie miał co do tego wątpliwości – stwierdził Tusk. Przewodniczący PO podkreślił, że ma to być pokazanie na kilka tygodni przed wyborami (których oficjalna data na moment oddania niniejszego wydania gazety do druku wciąż nie jest ustalona), że „ludzi dobrych, odważnych i zdecydowanych jest więcej”.

Hasła, pod którymi ma przejść zapowiadany przez Tuska marsz, to godność, prawa człowieka, bezpieczeństwo kobiet i dzieci. Pretekstem stała się historia młodej ko-

Donald Tusk chce powtórzyć marsz, który się odbył 4 czerwca w Warszawie, ale tym razem na jeszcze większą skalę – celem jest zgromadzenie miliona uczestników

biety z Krakowa, Joanny, która po zażyciu tabletki wczesnoporonnej szukała pomocy u lekarza, ale po zgłoszeniu sprawy na policję zabrano jej telefon i laptopa. Wiele kontrowersji wzbudziło też to, jak została potraktowana – policjantki wymuszały rewizję osobistą, kazały się jej się rozebrać i nago robić przysiadki.

Na razie sceptycznie do pomysłu marszu podchodzą pozostałe opozycyjne partie. PSL uważa, że lepszym terminem na tego typu wydarzenie byłby wrzesień, Lewica bierze pod uwagę udział w marszu, ale nie składa wiążących deklaracji, czego unikają też liderzy Polski 2050.

JLS

Prezydent RP podpisał ustawę wprowadzającą na stałe 14. emeryturę dla seniorów

„Czternastka” na stałe

21 lipca prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę wprowadzającą na stałe 14. emeryturę. To oznacza, że „czternastka” będzie świadczeniem stałym, podczas gdy do tej pory był to dodatek jednorazowy.

Wysokość dodatku będzie uzależniona od wysokości świadczenia głównego, czyli renty bądź emerytury. Pełną kwotę, odpowiadającą kwocie

najniższej emerytury obowiązującej od dnia 1 marca roku, w którym jest wypłacane dodatkowe świadczenie – aktualnie 1588,44 zł – dostaną jedynie osoby z miesięczną wypłatą z organu rentowego nieprzekraczającą 2,9 tys. zł. Pozostałym będzie pomniejszana o różnicę między wysokością renty lub emerytury a kwotą kryterium, zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Ustawa zakłada, że jeżeli kwota „czternastki” będzie po po-

mnieszeniu mniejsza niż 50 zł, świadczenie nie będzie przyznawane.

14. emerytura będzie wypłacana z urzędu przez właściwe organy wypłacające świadczenie główne, na podstawie decyzji, w terminie wypłaty świadczenia głównego, w miesiącu określonym przez Radę Ministrów (na podstawie przepisów wydanych do 31 października danego roku).

JLS

Premier Mateusz Morawiecki i ambasador USA Mark Brzezinski złożyli wizytę w Redzikowie, gdzie powstaje amerykańska baza obrony przeciwraкетowej

„Jesteśmy bezpieczni!”

Premier Mateusz Morawiecki odwiedził w sobotę, 15 lipca, Jednostkę Wsparcia Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych w Redzikowie, gdzie budowana jest baza w ramach amerykańskiego systemu obrony przeciwraкетowej w Europie. Podczas wizyty podkreślił, że silna armia jest gwarancją polskiego bezpieczeństwa.

– Obrona polskiego nieba jest taką samą koniecznością, jak obrona polskiej ziemi – podkreślił premier Mateusz Morawiecki. – Cała modernizacja polskiej armii w ramach systemu obrony NATO jest czymś bezprecedensowym. Czyni Polskę bezpieczniejszą niż kiedykolwiek wcześniej – dodał.

Zdaniem premiera „tylko polityka zbrojenia, polityka silnej polskiej armii i modernizacji polskiej armii będzie naszą gwarancją bezpieczeństwa, w połączeniu z naszymi sojusznikami, z naszymi sojusznikami amerykańskimi, sojusznikami z NATO”. – Jesteśmy dzisiaj w najsilniejszym sojuszu wojskowym w historii świata – podkreślił szef rządu. Zapowiedział też, że budowa bazy ma być ukończona jeszcze w tym roku, natomiast pełną zdolność operacyjną system uzyska w 2024 r.

Amerykański system obrony przeciwraкетowej Aegis Ashore odstrasza ograniczone pierwsze uderzenie potencjalnego przeciwnika. Po osiągnięciu zdolności operacyjnej ochroni Polaków i infrastrukturę krytyczną. System stanowi zarazem element odstraszania ze strony Stanów Zjednoczonych, ponieważ obsługuje go personel amerykański. Każdy atak na siły zbrojne USA miałby znaczące konsekwencje.

W Redzikowie, wraz z premierem Mateuszem Morawieckim, był ambasador USA w Polsce Mark Brzezinski. Jak podkreślił amerykański dyplomata, to przykład ścisłej, jak nigdy dotąd, współpracy wojsk USA i polskiego. Brzezinski podkreślił, że polska i amerykańska armia są teraz, jak nigdy przedtem, bardzo dobrze zintegrowane w swoich działaniach. – Dlatego jesteśmy bezpieczni – zaznaczył.

JLS

15 lipca premier Mateusz Morawiecki odwiedził Jednostkę Wsparcia Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych w Redzikowie. Towarzyszył mu ambasador USA Mark Brzezinski

KPRM

SŁONECZNA FLORYDA**KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM**

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A. Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ **DOMY** → **BIZNESY**
→ **MIESZKANIA** → **HOTELE**
→ **GALERIE****NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE**

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU**Agata Bulanda PA** preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ
PO POLSKU

SL 3123922

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent**MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!**

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat
doświadczenia!

Offer valid through December 31, 2023

20231.150L15.EN.WE

PRCUA Life 150TH ANNIVERSARY SPECIAL
SINGLE PAY WHOLE LIFE INSURANCEGIFT
VOUCHERFor: _____
NAME

Cert. #: _____

\$150 towards your **PRCUA Life**

Single Pay Whole Life Insurance Certificate

Not to be combined with any other promotion

Highlights of the
Single Pay Whole Life
Insurance Plan

- One payment for a lifetime of security
- Builds cash value
- Dividend participating
- Eligibility for membership benefits

All applications are subject to underwriting and must be postmarked by December 31, 2023

PRCUA Life

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits

984 N MILWAUKEE AVE, CHICAGO, IL 60642

(800) 772-8632

PRCUA.ORG

EURO NIGHTS

USA

Przeżyj to
jeszcze raz!
Największe
hity lat
80-tych!

Piątek 18 sierpnia
BOSTON (LYNN), MA

Sobota 19 sierpnia
NOWY JORK

Niedziela 20 sierpnia
ELIZABETH, NJ

Czwartek 24 sierpnia
CHICAGO, IL

Boney M.
FEATURING
LIZ MITCHELL

ZAOSZCZĘDŹ 20%
KONCERT BOSTON
Hasło: WIELKIKONCERT

BAD BOYS BLUE

SAMANTHA FOX

WITH LIVE BAND

for tickets and information visit www.EuroNightsUSA.com

LACONCERT
group

NAJLEPSZE MIEJSCA
JUŻ W SPRZEDAŻY!

W OBIEKTYWIE

↓ RALEIGH, NC – 4 czerwca

Agneszka Szkudlarek

Nowo powstała żeńska grupa taneczna „POLKI NC” dumnie reprezentowała na scenie polską kulturę podczas Raleigh International Festival.

↓ LOS ANGELES, CA – 27 czerwca

PiNLosAngeles

Mateusz Bogusz, polski piłkarz, który niedawno dołączył do drużyny Los Angeles Football Club, odwiedził polski konsulat i spotkał się z konsul generalną Martą Wolańską.

↓ LOS ANGELES, CA – 29 czerwca

PiNLosAngeles

Konsul generalna Marta Wolańska i wicekonsul Mateusz Gmura wzięli udział w networkingowym lunchu zorganizowanym przez Beverly Hills Chamber of Commerce.

↓ WARSZAWA, POLSKA – 6 lipca

Facebook

Królowa Parady 3 Maja w Chicago Marianna Mosz uczestniczyła w I Światowym Kongresie Edukacji i Nauki Polskiej za Granicą zorganizowanym przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego.

↓ SEATTLE, WA – 8 lipca

Wojtek Las – PolishFestivalSeattle

Kolejna edycja Polskiego Festiwalu przyciągnęła wielu uczestników. Atrakcją był występ zespołu Polonez z San Diego, a burmistrz Seattle wydał specjalną proklamację.

↓ WARSZAWA, POLSKA – 10 lipca

KPRP

Tegoroczna Królowa Związku Podhalan w Północnej Ameryce Nicole Tatar odwiedziła z rodziną Pałac Prezydencki, gdzie spotkała się z Pierwszą Damą RP Agatą Kornhauser-Dudą.

↓ DOYLESTOWN, PA – 13 lipca

Czestochowa.us

W Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej odbyło się nabożeństwo fatimskie z procesją różańcową, której przewodniczył o. Michael Pawelko z Hilltown, PA.

↓ CHICAGO, IL – 14 lipca

PiNChicago

Konsul generalny Paweł Zyzak wziął udział w lunchu „Illinois to Poland Strength in Connections” z okazji 30-letniej współpracy stanu Illinois i Gwardii Narodowej Illinois z Polską i Siłami Zbrojnymi RP.

↓ BRIDGEPORT, CT – 14-16 lipca

Archiwum parafii

W polskiej parafii św. Michała Archanioła odbyła się konferencja dla małżeństw i rodziców, którą poprowadzili ewangelizatorzy Jadwiga i Jacek Pulikowscy.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Tęgo lata...

**CIESZ SIĘ Z WAKACJI
LOKUJĄC FUNDUSZE W PSFCU NA**

LOKATACH TERMINOWYCH

**LOKATA 24-MIESIĘCZNA
z oprocentowaniem do**

4.00%^{APY*}

**LOKATA 30-MIESIĘCZNA
z oprocentowaniem do**

4.25%^{APY*}

**MYŚLISZ O KUPNIE DOMU?
SKŁADAJĄC WNIOSEK O KREDYT
HIPOTECZNY PSFCU MOŻESZ
WYKORZYSTAĆ FUNDUSZE Z LOKATY
TERMINOWEJ NA WKŁAD WŁASNY
I UNIKNAĆ OPŁAT KARNYCH ZA
PRZEDTERMINOWE ZERWANIE LOKATY**

*Annual Percentage Yield. Okres promocyjny rozpoczyna się 1 lipca 2023 r. i kończy 31 lipca 2023 r. Reklamowane oprocentowanie dotyczy 30-miesięcznego i 24-miesięcznego certyfikatu w wysokości \$90,000 lub więcej. Inne promocyjne APY dostępne są dla niższych kwot, odpowiednio 3,75% APY dla kwot od \$50,000 do \$89,999.99 oraz 3,25% APY dla kwot od \$500 do \$49,999.99 dla certyfikatów 30-miesięcznych. Oprocentowanie 3,50% APY dla kwot od \$50,000 do \$89,999.99 oraz 3,00% APY dla kwot od \$500 do \$49,999.99 certyfikatów 24-miesięcznych. Obowiązuje opłata karna za wcześniejsze zamknięcie lokaty w wysokości dywidendy za 181 dni. Przeniesienie dywidendy spowoduje zmniejszenie oczekiwanych zysków. PSFCU zastrzega sobie prawo do przerwania promocji w dowolnym momencie bez wcześniejszego powiadomienia. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

1.855.PSFCU.4U
(1.855.773.2848)
www.psfcu.com

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
PSFCU is an Equal Opportunity Lender.

Polskie imprezy w sierpniu w Nowej Anglii

Co, gdzie, kiedy?

 Archiwum WEM

Lato to czas polonijnych festiwali i pikników. Tego typu imprezy są okazją do skosztowania smacznych polskich potraw, posłuchania polskiej muzyki, podziwiania występów lokalnych zespołów i – przede wszystkim – do spotkania się ze znajomymi i spędzenia czasu we wspólnym gronie. W sierpniu nie zabraknie ku temu okazji! Co, gdzie i kiedy będzie się działo?

W sierpniu w Nowej Anglii będzie wiele okazji do zabawy w polonijnym gronie

Indian Orchard, MA

W niedzielę, 13 sierpnia, odbędą się dożynki w parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard. Dożynki rozpoczną się uroczystą mszą świętą, celebrowaną przez biskupa diecezji Springfield Williama Byrne'a. Po nabożeństwie odbędzie się konkurs na najlepsze dożynkowe ciasto. W programie dożynek przewidziana jest też degustacja dożynkowych chlebów i różnych rodzajów kiełbas. Wstęp wolny, ale datki na rzecz parafii mile widziane. Dodatkowe informacje: www.indian-orchard-immaculate-conception.org

Worcester, MA

Klub White Eagle w Worcester zaprasza 26 sierpnia na Polski Festiwal. Będzie to druga edycja tego wydarzenia. Pierwszy festiwal odbył się w zeszłym roku i okazał się ogromnym sukcesem – organizatorzy mają nadzieję na powtórzenie go w tym roku! Festiwal bez względu na pogodę odbędzie się na zewnątrz klubu. Wśród atrakcji warto wymienić występy artystyczne, polską i amerykańską kuchnię, polskie piwo i zabawy dla dzieci. Zabawa rozpocznie się o 12 w południe i potrwa do godz. 18:00. Dodatkowe informacje: www.whiteagleworcester.com

Woonsocket, RI

26 sierpnia odbędzie się Polski Festiwal w Woonsocket, organizowany przez polską parafię św. Stanisława Kostki. Będzie to 14. edycja tej odbywającej się co roku – z przerwą spowodowaną pandemią – imprezy. Tradycyjne polskie potrawy i kiermasz rozmaitości to atrakcje, jakie zapowiadają organizatorzy. O muzykę podczas zabawy zadba DJ Żaba. Festyn rozpocznie się o 12 w południe, zakończenie planowane jest na godz. 22:00. Wstęp wolny. Dodatkowe informacje: www.facebook.com/StStanislausWoonsocket

Webster, MA

W niedzielę, 27 sierpnia, na letni piknik zaprasza klub PACC w Webster. Impreza pod hasłem „Summer Cookout” rozpocznie się o godz. 12:00 w południe i potrwa do 17:00, bez względu na pogodę. Podczas pikniku będą serwowane dania kuchni polskiej takie jak pierogi, gołąbki, kiełbasa i kapusta. Organizatorzy zapewniają też liczne atrakcje dla dzieci, w tym dmuchany zamek, malowanie twarzy i różne zabawy. Dodatkowe informacje: www.facebook.com/paccowwebster

Salem, MA

W niedzielę, 27 sierpnia, odbędzie się też Polski Festyn w Salem, którego organizatorem jest Sanktuarium św. Jana Pawła II Bożego Miłosierdzia. Polskie potrawy i domowe wypieki to nie jedyny atut tej imprezy. Atrakcją będzie też loteria, a dla dzieci ma być przygotowana specjalna strefa zabawy z dmuchanym zamkiem i malowaniem twarzy. O muzykę zadba Daniel Band & DJ. Początek o godz. 13:30, wstęp wolny. Dodatkowe informacje: www.facebook.com/st.JohnPaulIIofDivineMercy

Jeśli wiesz o jakiejś polskiej imprezie odbywającej się w Twojej miejscowości, napisz do nas! Kontakt: info@whiteaglenews.com

NAJTAŃSZE BILETY

do Polski, z Polski i na cały świat!

PACZKI EKSPRESOWE
LOTNICZE I MORSKIE
do Polski, wschodniej i zachodniej Europy oraz Rosji
PACZKI PONADWYMIAROWE

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
do banku, na pocztę lub z dostawą do domu!

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

SYRENA TRAVEL AGENCY

Tel. 617-269-9123

10 Andrew Sq., South Boston, MA 02127
syrenatravel@gmail.com

Wygodny PARKING dla klientów. Przedłużone godziny otwarcia.

Oferujemy szeroki wachlarz usług:

- NOTARIUSZ: tłumaczenia, zaproszenia, pełnomocnictwa – APOSTILLE
- pełna obsługa wyjazdów turystycznych do Polski i na cały świat (grupowe i indywidualne)
- rezerwacje hoteli ■ wynajem samochodów
- mienie przesiedleńcze, wynajem kontenerów, transport samochodów i motocykli
- wysyłka kwiatów do Polski

PAKIETY WAKACYJNE:

ALL-INCLUSIVE: KARIBY, LAS VEGAS, FLORYDA, HAWAJE oraz REJSY STATKIEM - CRUISES

www.syrenatravelagency.com

SŁUŻYMY POMOCĄ CAŁEJ POLONII już od 30 lat !!!

POLONUS DELI

JEDYNY POLSKI SKLEP
NA NORTH SHORE AREA ZAPRASZA!

Polecamy szeroki asortyment
POLSKICH PRODUKTÓW:
wędliny, nabiał, pieczywo, ciasta,
artykuły spożywcze,
garniturę i upominki.

176 Essex St.
(Museum Place)
Salem MA

Tel. 978-740-3203

www.polonusdeli.com

Dyżur konsularny w Bostonie

 Archiwum WEM

Dyżur konsularny w Bostonie odbędzie się w dniach 18 i 19 sierpnia 2023 r.

W dniach 18 i 19 sierpnia (piątek i sobota), w Bostonie w parafii Matki Bożej Częstochowskiej (655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127) w godz. 9:00 – 19:00 odbędzie się dyżur konsularny. Zapisy na dyżur zostaną uruchomione w poniedziałek 31 lipca 2023 r. o godz. 20:00 (8:00 PM EST). Zapisów można dokonywać wyłącznie na stronie <https://secure.e-konsulat.gov.pl/placowki/108/sprawy-paszportowe/wizyty/formularz>, gdzie należy wybrać rodzaj usługi: „Dyżur konsularny w Bostonie (18–19.08.2023 r.)”

Przed zarezerwowaniem wizyty w sprawie paszportowej należy sprawdzić, czy posiada się wszystkie niezbędne dokumenty, a zwłaszcza: ostatni polski paszport lub inny dokument potwierdzający obywatelstwo polskie (dowód osobisty lub potwierdzenie obywatelstwa wydane przez wojewodę); jeżeli paszport utracił ważność, należy okazać inny aktualny dokument tożsamości ze zdjęciem (np. dowód osobisty, amerykański paszport lub prawo jazdy). Ponadto trzeba mieć ze sobą jedną aktualną fotografię i wypełniony wniosek o wysyłkę paszportu. Dodatkowo potrzebne mogą być polskie akty urodzenia i małżeństwa, ewentualnie decyzja w sprawie zmiany imienia i nazwiska.

W przypadku paszportów dla osób małoletnich konieczna jest obecność dziecka powyżej 5. roku życia oraz obojga rodziców w celu wyrażenia przez nich zgody na wydanie paszportu dla dziecka, przy czym przynajmniej jeden rodzic powinien posiadać ważny polski paszport lub dowód osobisty. W przy-

padku nieobecności jednego z rodziców należy przedstawić jego pisemną, notarialnie poświadczoną, zgodę na wydanie dziecku paszportu.

Opłata za wydanie paszportu będzie przyjmowana tylko w formie Money Order, cashier's check lub certified check wystawionego na: CONSULATE GENERAL OF POLAND IN NEW YORK. Gotówka, czeki personalne ani karty płatnicze nie będą przyjmowane.

Opłaty:

- wydanie paszportu – 118 USD;
- wydanie paszportu dla małoletnich do 12. roku życia – 38 USD;
- wydanie paszportu dla dzieci od 12. do 18. roku życia – 59 USD;
- wydanie paszportu dla uczniów i studentów od 18. do 26. roku życia, emerytów, rencistów, osób niepełnosprawnych – 59 USD (po okazaniu ważnego dokumentu uprawniającego do zniżki);
- wydanie paszportu dla osób powyżej 70. roku życia – bezpłatnie;
- wydanie paszportu tymczasowego na czas oczekiwania paszport 10-letni – 16 USD.

Opłata za doręczenie paszportu przesyłką kurierską – 12 USD. W przypadku ubiegania się jednocześnie o paszport i o paszport tymczasowy konieczna jest opłata za dwie przesyłki – 24 USD.

W przypadku wysyłki większej liczby paszportów na jeden adres (wnioski składane przez rodziny) opłatę 12 USD należy uiścić wyłącznie raz.

Wniosek o wydanie paszportu oraz formularz zgody rodzica na wydanie paszportu dla dziecka można znaleźć na stronie gov.pl.

Polskie Centrum Naukowe w Chicopee zaprasza na kolejną odsłonę dorocznego festiwalu

17. Festiwal Krakus

Dochód z Festiwalu Krakus przeznaczony będzie na wsparcie Polskiego Centrum Naukowego w Chicopee

Festiwal Krakus, organizowany przez Polskie Centrum Naukowe w Chicopee, już na stałe wpisał się w kalendarz polonijnych imprez w Massachusetts. Tegoroczna, 17. edycja tego wydarzenia odbędzie się w niedzielę, 29 października, w Ludlow Country Club (1 Tony Lema Dr, Ludlow, MA 01056).

Głównym punktem programu będzie jak zwykle wręczenie Polish Heritage Award. Uczestnicy imprezy jak zawsze zo-

staną ugoszczeni eleganckim obiadem. Przewidziany jest także ciekawy program artystyczny – w tym roku, podobnie jak rok temu, w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Polanie” z Bridgeport, CT.

Dochód z Festiwalu Krakus przeznaczony będzie na wsparcie Polskiego Centrum Naukowego w Chicopee, organizacji non-profit 501 (c) (3), o której więcej informacji można znaleźć na stronie www.polishcenter.net.

 JLS

NIE WSZYSTKO MOŻNA W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi, że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione i pozbawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

John Płewa – Funeral Director
MÓWIMY PO POLSKU!
www.worcesterfuneral.com

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
 298 Grafton St., Worcester, MA
 Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
 33 Ward St., Worcester, MA
 Tel. 508-756-8346

Wspólnota Ewangelizacyjna Maranatha w Bostonie zaprasza na wyjątkowe rekolekcje

Kurs Nowe Życie

Kurs Nowe Życie to weekendowe, dynamiczne rekolekcje skierowane do wierzących, wątpiących oraz poszukujących żywej relacji z Bogiem. Jak zapewniają organizatorzy, dają możliwość poznania Boga i nawiązania lub odnowienia z Nim relacji. Prowadzone są w ciekawej, interaktywnej formie.

Program rekolekcji został opracowany przez Szkołę Ewangelizacji św. Andrzeja w Meksyku i prowadzony jest obecnie w 67 krajach na całym świecie.

Kurs odbędzie się w dniach 25-27 sierpnia w parafii Matki Bożej Częstochowskiej w południowym Bostonie. Kurs rozpoczyna się w piątek wieczorem i kończy wczesnym popołudniem w nie-

dzielę. Nie ma możliwości uczestniczenia tylko w jego części, np. tylko przez jeden dzień.

Kurs prowadzi ekipa ze Szkoły Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej oraz Wspólnota Ewangelizacyjna Maranatha przy parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie.

Koszt uczestnictwa wynosi \$315 za cały weekend. W cenę wliczone są koszty organizacji wydarzenia, materiały, wyżywienie, nocleg.

Zapisy przyjmowane są do 18 sierpnia. Więcej informacji można uzyskać pod numerem tel. (781) 308-2606 lub pisząc na adres: odnowaboston@gmail.com.

 JLS

 Archiwum WEM

Kurs Nowe Życie to rekolekcje skierowane do osób wierzących, wątpiących oraz poszukujących żywej relacji z Bogiem

9 października odbędzie się doroczna Parada Pułaskiego w Northampton

Celebracja polskiego dziedzictwa

 S. Wójcik

W paradzie co roku biorą udział przedstawiciele Polonii z całego stanu

Komitet Dziedzictwa Polskiego w Northampton zaprasza Polonię do udziału w dorocznej Paradzie Pułaskiego, która w tym roku odbędzie się w tym mieście w poniedziałek, 9 października. Parada będzie okazją do celebracji polskiego dziedzictwa i obchodzonego w Stanach Zjednoczonych jako święta federalnego Dnia Pamięci Generała Pułaskiego, wpisze się także w obchody października jako Miesiąca Dziedzictwa Polskiego w USA.

Paradę tradycyjnie poprzedzi uroczysta msza św., która zostanie odprawiona o godz. 10:00 w St. Valentine's PNC Church przy 127 King Street. Następnie biało-czer-

wony pochód wyruszy spod kościoła do Parku Pułaskiego, gdzie obok obelisku poświęconego bohaterskiemu generałowi będzie miała miejsce ceremonia wieńcząca paradę.

W paradzie rokrocznie licznie uczestniczy Polonia z Northampton i okolic, w tym przedstawiciele polonijnych organizacji, szkół i zespołów.

Więcej informacji o tym wydarzeniu można uzyskać u: Angie Fydenkevez – tel. 413-530-0145, e-mail: angelaFYDO@gmail.com, Mary Ellen English – tel. 413-320-9969, e-mail: mismarymae@aol.com, Roberta Gibowicza – tel. 413-224-1309, e-mail: bobtesgibo@aol.com.

 JLS

Ukraińska społeczność w Bostonie zaprasza Polonię do udziału w drugiej edycji Festiwalu Ukraińskiego

Święto ukraińskiej kultury

 Materiały organizatorów

Sky Philanthropy, Sky International Center, MAF & Center for the Study of Europe na Boston University oraz lokalna społeczność ukraińska zaprasza wszystkich na drugi w historii Bostonu Festiwal Ukraiński (pierwszy odbył się rok temu), podczas którego obchodzone będzie Święto Niepodległości Ukrainy. Festiwal odbędzie się w sobotę, 26 sierpnia, na terenie jednego z największych uniwersytetów w kraju – Boston University. Wydarzenie jest bezpłatne i otwarte dla wszystkich.

Festiwal będzie okazją do prezentacji społeczności Bostonu i okolic bogactwa i różnorodności ukraińskiej kultury. W programie wydarzenia są występy artystyczne ukraińskich artystów, w tym także wykonujących muzykę folkową oraz grających na ludowych instrumentach. Imprezie to-

warzyszyć będą wystawy oraz liczne atrakcje dla dzieci i młodzieży. Na stoiskach swoje produkty i wyroby będą prezentować ukraińscy artyści, rzemieślnicy i biznesy. Będą także punkty gastronomiczne serwujące potrawy tradycyjnej kuchni ukraińskiej.

Podczas festiwalu chętne osoby będą mogły także wesprzeć dobroczynnymi datkami walczącą z rosyjskim najeźdźcą Ukrainę i ofiary tej wojny.

Społeczność ukraińska serdecznie zaprasza Polonię z Bostonu i okolic do udziału w festiwalu i poznania oraz wspólnego celebrowania kultury ukraińskiej, mającej wiele wspólnych cech z kulturą polską.

Dodatkowe informacje można znaleźć na stronach: www.linktr.ee/boston_ukrainian_festival oraz www.facebook.com/BostonUkrainianFestival.

 OPR. JLS

Festiwal Ukraiński, który odbędzie się 26 sierpnia w Bostonie, będzie okazją do poznania ukraińskiej kultury i kuchni oraz okazania solidarności z ukraińską społecznością

UPCOMING EVENTS

POLISH PICNIC	AUG 27	NOON
PIG ROAST	OCT 8	TBD
ANDREJKI DINNER DANCE	NOV 18	TBD
ST. NICHOLAS' DAY CHILDRENS PARTY	DEC 3	TBD

POLISH AMERICAN CITIZENS CLUB
37 HARRIS ST
WEBSTER, MA 01570

Immaculate Conception Parish

25 Parker Street, Indian Orchard, MA

Sunday, August 13, 2023

Niedziela, 13 Sierpień 2023

10am – Dożynki Mass / Msza Święta Dożynkowa
celebrated by Bishop Byrne
pod przewodnictwem Biskupa Diecezji

11am – BAKING COMPETITION FOR
„THE BEST DOŻYNKI CAKE”

*Do you like to bake sweets, join the competition.
Bake and bring your cake to the cafeteria on Dożynki Day by 9am.
For the first, second and third place in the cake competition,
prizes will be awarded sponsored by:*

*V - One Vodka Company, Saturday Polish School and Our Pastor.
We will taste variety of bread and kielbasa from traditional dożynki table.*

*Lubisz piec ciasta, weź udział w konkursie na „NAJLEPSZE CIASTO DOŻYNKOWE”
Upiec i przynieś swoje ciasto do kafeterii, w dzień dożynek do godziny 9 rano.
Za pierwsze, drugie i trzecie miejsce w konkursie na ciasto będą przyznane nagrody
sponsorowane przez:*

V - One Vodka Company, Sobotnią Szkołę Języka Polskiego oraz Księdza Proboszcza.

Będziemy degustować różne rodzaje chleba i kielbasy z tradycyjnego stołu dożynkowego.

Wstęp wolny, ale donacje mile widziane / Admission is free but donations are welcome.

Szef polskiej dyplomacji wziął udział w spotkaniach Rady Bezpieczeństwa i Zgromadzenia Ogólnego ONZ oraz spotkał się z Polonią

Minister Rau z wizytą w Nowym Jorku

 Marcin Żurawicz

W dniach 15–18 lipca z wizytą w Nowym Jorku przebywał minister spraw zagranicznych RP Zbigniew Rau. W trakcie swojego pobytu w metropolii polityk spotkał się z liderami Polonii, a także uczestniczył w posiedzeniach Rady Bezpieczeństwa i Zgromadzenia Ogólnego ONZ poświęconych sytuacji na Ukrainie.

Apel do Polonii

Do spotkania z przedstawicielami Polonii doszło w poniedziałek, 16 lipca, w siedzibie Konsulatu Generalnego RP na Manhattanie. Wydarzenie miało charakter zamknięty dla mediów. Jak można było dowiedzieć się bezpośrednio po jego zakończeniu, podczas spotkania poruszono wiele różnorodnych tematów. Dyskutowano między innymi o wojnie w Ukrainie, sytuacji geopolitycznej w regionie, stosunkach polsko-amerykańskich, a także współpracy kulturalno-naukowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi. W spotkaniu uczestniczyli również: Krzysztof Szczerski, Stały Przedstawiciel RP przy Narodach Zjednoczonych w Nowym Jorku, a także Adrian Kubicki, Konsul Generalny RP w Nowym Jorku.

– Z mojej perspektywy było to bardzo ważne i udane spotkanie – powiedział minister Zbigniew Rau w trakcie krótkiej konferencji prasowej. – Miałem okazję zaprosić na nie wiodących przedstawicieli organizacji polonijnych ze Wschodniego Wybrzeża. Mówiliśmy o tym, co Polaków w życiu publicznym naprawdę interesuje, niezależnie od tego, gdzie mieszkają i jakim językiem na co dzień mówią. Polonia jest obecnie inna niż w czasach, kiedy Polski nie było na mapie świata. Inny był charakter polonijnego zrywu, który zaowocował powstaniem Armii Błękitnej generała Hallera, inna była także Polonia w 1945 roku, kiedy było już wiadomo, że kraj ulegnie sowieckiej dominacji. Wtedy Polonia się mobilizowała i musiała podjąć wiele inicjatyw, aby polski, niepodległy, wolny duch mógł przetrwać. Zastanawialiśmy się dzisiaj wspólnie, czy zawsze tak jest, że Polonia może się dobrze zorgani-

W spotkaniu z szefem polskiej dyplomacji, które odbyło się 16 lipca w siedzibie konsulatu generalnego RP na Manhattanie, wzięli udział liderzy polonijnych stowarzyszeń i organizacji

zować tylko wtedy, jak dzieje się coś złego. Doszliśmy do wniosku, że nie. Obecnie pierwszy raz w dziejach mamy najbardziej wyrównany poziom wolności i dobrobytu między Polską a Polonią. Polska nie była nigdy tak relatywnie zamożna w stosunku do Stanów Zjednoczonych jak dzisiaj. A to przecież zmienia relacje między Polską a Polonią. Nie na już wychodźstwa takiego jak kiedyś, a Polska jest dużo bardziej atrakcyjna pod względem biznesowym, naukowym, społecznym dla Polaków po tej stronie Atlantyku – dodał minister.

– Fakt, że minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau, spotkał się dzisiaj z Polonią, jest najlepszym dowodem, że w relacjach polsko-amerykańskich następuje bardzo istotna zmiana – powiedział Adrian Kubicki, konsul generalny RP w Nowym Jorku. – Pan minister chciał między innymi przekazać liderom naszej grupy etnicznej, że do wykorzystania w pełni potencjału, jaki posiada obecnie Polska, potrzebne jest zaangażowanie Polonii. Takie jak wtedy,

kiedy Polska wstępowała do NATO czy też kiedy była na ostatniej prostej w walce z komunizmem. Wtedy Polonia pokazywała swoją skuteczność i stawiała przysłowiową kropkę nad i. Każdy z nas czuje, że teraz jest moment korzystny dla Polski, tylko trzeba o wielu rozmaitych sprawach głośno mówić, zwłaszcza w środowiskach amerykańskich. Polska ze swojej strony również musi zmierzyć się z pewną redefinicją swojej strategii wobec Polonii. Bo Polonia się zmienia i okoliczności na świecie też się zmieniają. Chodzi o to, aby wykorzystać potencjał milionów Polaków mieszkających w Stanach. Pan Minister wsłuchiwał się dziś uważnie w opinie płynące ze środowiska polonijnego, co posłuży do stworzenia, w pewnym sensie na nowo, strategii współpracy z Polonią – dodał konsul generalny.

Rozmowy na szczycie

Następnego dnia minister Zbigniew Rau wziął udział w spotkaniu Rady Bezpie-

czeństwa, a także uczestniczył w wydarzeniu ministerialnym z okazji 25. rocznicy przyjęcia Statutu Rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego. Jednak większość obrad ONZ zdominowały kwestie związane z toczącą się na Ukrainie wojną. Zabierając głos na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ, minister Rau podkreślił, że agresja Rosji stanowi największe zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa na świecie od czasu zakończenia zimnej wojny, a konsekwencje trwającej wojny odczuwalne są na wielu płaszczyznach w skali globalnej. Minister dodał również, że dążąc do pokoju na Ukrainie społeczność międzynarodowa powinna kierować się Kartą Narodów Zjednoczonych i jej fundamentalną zasadą integralności terytorialnej, gdyż niesprawiedliwy pokój lub zamrożony konflikt spowodowałyby jedynie dalszą agresję. Jak zauważył polityk, konieczne jest również pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców naruszeń prawa międzynarodowego.

Minister Zbigniew Rau apelował do Polonii o zaangażowanie w sprawę Polski

Przemawiając w Zgromadzeniu Ogólnym minister Rau wyraził zaniepokojenie wobec łamania praw człowieka na terenach okupowanych na Ukrainie, a także przypomniał obecnym o dramatycznej sytuacji miejscowej ludności cywilnej i o przymusowych deportacjach ukraińskich dzieci. W trakcie pobytu w siedzibie ONZ minister spotkał się również z Sekretarzem Generalnym ONZ António Guterresem, a także z przewodniczącą Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża Mirjaną Spoljaric Egger.

Spotkanie z mediami

– Polska polityka zagraniczna kategorycznie i zdecydowanie odrzuca jakiegokolwiek tendencje natury imperialnej czy kolonialnej w relacjach między państwami, ponieważ tego typu polityka nigdy nie zapewni ani pokoju, ani bezpieczeństwa – powiedział minister Zbigniew Rau na zakończenie wizyty w Nowym Jorku, kiedy to we wtorek, 18 lipca, spotkał się z dziennikarzami na Manhattanie w siedzibie Stałego Przed-

stawicielstwa RP przy ONZ. – Podczas rozmów z przedstawicielami ONZ i Czerwonego Krzyża spotkałem się z wysoką oceną współpracy ich organizacji z Polską przede wszystkim w kwestiach humanitarnych, gdyż współpraca ta uległa znacznej intensyfikacji w wyniku agresji Rosji na Ukrainę. Co więcej, moi rozmówcy wyrazili wolę otwierania agend swoich instytucji w Polsce i nadania im charakteru regionalnego. Jeśli chodzi o aktualną sprawę „porozumienia zbożowego”, to już wcześniej wywałem strony tej umowy, aby niezależnie od celowego zerwania porozumienia przez Rosję trwały nadal przy swoich zobowiązaniach. Jedną z opcji jest więc taka, że statki będą pływać nadal nie bacząc na rosyjskie groźby. Niezależnie od ryzyka nie można z tego zrezygnować – dodał między innymi minister nawiązując do zerwania przez Rosję tzw. porozumienia zbożowego, czyli umowy, która umożliwiła eksport ukraińskiego zboża przez czarnomorskie porty.

 M.Ż.

 Marcin Żurawicz

18 lipca minister Rau spotkał się z przedstawicielami mediów

Organizacja PASI wzywa Polonię do wsparcia finansowego pozwu złożonego w sprawie pomnika „Katyń 1940” w Jersey City

Kolejna walka o pomnik?

Znajdujący się w Jersey City pomnik Katyń 1940 to dla Polonii miejsce szczególnie symboliczne. Monument ma wysokość ok. 12 metrów i składa się z granitowego cokołu, na którym znajduje się wykonana z brązu postać zakneblowanego żołnierza z rękami związanymi z tyłu, z wbitym w plecy bagnetem. Na froncie cokołu znajduje się napis „KATYŃ” i data: 1940, a na jego wschodniej części płaskorzeźba upamiętniająca Polaków zesłanych na Syberię. Pomnik upamiętnia też ofiary zamachu na WTC – w 2004 roku uroczystie odsłonięto okolicznościową tablicę nawiązującą do tego wydarzenia. Autorem monumentu jest polski rzeźbiarz – śp. Andrzej Pityński.

Kilka lat temu o pomniku zrobiło się głośno w związku z planami władz miasta, które chciały przenieść go w inne miejsce. Sprawa ta podzieliła Polonię, jednak ostatecznie zwycięstwo odnieśli zwolennicy pozostawienia monumentu w dotychczasowej, bardzo reprezentacyjnej lokalizacji – na tle panoramy Manhattanu. Co więcej, udało im się na mocy prawa zagwarantować nieodwołalność tej decyzji.

Kolejną kwestią budzącą kontrowersje jest trwająca od kilku lat i będąca obecnie na ukończeniu renowacja terenu wokół

pomnika. Zgodnie z nowymi planami zagospodarowania terenu nieopodal monumentu wzniesiono murek, który jednak nie podoba się części polonijnego środowiska, które w tej sprawie reprezentuje Organizacja Edukacyjna PASI (Polish American Strategic Initiative). Przedstawiciele PASI złożyli do sądu pozew mający na celu doprowadzenie do likwidacji murku. Na pokrycie kosztów sądowych została założona zbiórka na portalu GoFundMe. „Polonio! Nie bądźmy obojętni!” – wzywa PASI, dodając: „Pomnik Katyński to niewątpliwie jeden z najważniejszych i najbardziej znanych symboli ludobójstwa Polaków podczas II wojny światowej. Niestety, działania Departamentu Planowania w Jersey City i korporacji Exchange Place Alliance District Management stworzyły poważne problemy. (...) Mur nie ma innego celu, jak tylko utrudnić dostęp do pomnika, co tym samym go przestania, degraduje i marginalizuje”. Zbiórka dostępna jest pod linkiem www.gofundme.com/f/katyn-monument-lawsuit-proces-o-pomnik.

***

Więcej o tej sprawie wkrótce na łamach „Białego Orła”.

 JLS

 PASI

W ramach nowego zagospodarowania terenu wokół pomnika postawiono przed nim murek (na zdj.), który zdaniem części Polonii ogranicza widoczność i możliwość gromadzenia się wokół monumentu

Minister Mariusz Błaszczak wziął udział w uroczystym przekazaniu polskiemu generałowi obowiązków zastępcy dowódcy V Korpusu Sił Lądowych US Army

Szef MON w Fort Knox

18 lipca br. szef polskiego resortu wzięły udział w uroczystym przekazaniu obowiązków zastępcy dowódcy V Korpusu Sił Lądowych US Army gen. Maciejowi Jabłońskiemu. Generał Jabłoński zastąpił na tym stanowisku gen. dyw. Adama Joksa. Ceremonia odbyła się w słynnym Fort Knox, będącym bazą V Korpusu Sił Lądowych USA.

Już po raz drugi w historii polski oficer objął tak ważne i prestiżowe stanowisko, co podkreślił w swoim przemówieniu minister Błaszczak. – Jesteśmy dumni z tego, że polski generał jest zastępcą dowódcy. Zadania, jakie stały przed generałem Joksem, a które będzie kontynuował generał Jabłoński, to przede wszystkim świadomość sytuacyjna dla wojsk amerykańskich na wschodniej flance. Ale w przypadku Wojska Polskiego to także wprowadzanie do służby czołgów Abrams – powiedział.

Szef polskiego resortu obrony wspominał także o relacjach oraz coraz bliższej współpracy między Polską a

USA. – Polsko-amerykańska współpraca obronna jest głęboko zakorzeniona w historii naszych narodów. Walczyliśmy ramie w ramie podczas II wojny światowej, na Bałkanach, w Iraku i Afganistanie. Te bardzo bliskie więzy pomiędzy naszymi krajami zostały scementowane podczas przyłączenia Polski do NATO (...) Kolejnym kamieniem milowym w naszych relacjach był rok 2020, kiedy podpisano umowę o współpracy obronnej między Polską a USA, co uutorowało drogę naszemu partnerstwu na nowy poziom – mówił szef MON. – Obecnie zakres naszego wspólnego zaangażowania jest niespotykany w przeszłości. Rozwija się w takich obszarach, jak wspólne misje i operacje, interoperacyjność sił i współpraca w zakresie uzbrojenia. Wszystkie te działania nakierowane są na jeden cel – zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności naszych narodów – oświadczył Błaszczak, nawiązując też do obecnie trwającej wojnie w Ukrainie: „Jestem dumny, że razem z USA i innymi podobnie myślącymi na-

Gen. Maciej Jabłoński i szef MON Mariusz Błaszczak

Ceremonia przekazaniu obowiązków zastępcy dowódcy V Korpusu gen. Maciejowi Jabłońskiemu odbyła się 18 lipca w Fort Knox

rodami wspieramy Ukrainę w jej walce o niepodległość”.

Szef MON wyraził wdzięczność dla generała Johna Kolasheskiego, dowódcy V Korpusu za „poświęcenie w rozwoju polsko-amerykańskiej współpracy wojskowej i tworzeniu struktur V korpusu w Polsce”.

V Korpus to jeden ze związków taktycznych sił lądowych USA (US Army). W przeszłości brał udział m.in. w I i II wojnie światowej (m.in. w działaniach w Normandii i Ardenach), a także w operacjach w Bośni i Hercegowinie oraz w Kosowie, Afganistanie czy Iraku. Został reaktywowany w 2020 r. – obecnie wysunięte stanowisko dowodzenia ulokowane w Poznaniu koordynuje działania amerykańskich sił lądowych w Europie. Główna siedziba Korpusu znajduje się w Fort Knox w stanie Kentucky.

Gen. Jabłoński pełnił dotychczas funkcję Inspektora Wojsk Lądowych w Dowództwie Generalnym Sił Zbrojnych, a także był pełnomocnikiem szefa MON ds. wprowadzania amerykańskich czołgów Abrams do Wojska Polskiego. Formalnie zastępcą dowódcy V Korpusu zostanie z dniem 1 sierpnia.

 MON

 JLS

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolstitute.org
www.ampolstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

EMPLOYMENT OPPORTUNITY Traveling Superintendent, Construction

JOB REQUIREMENTS:

- Three years light construction experience minimum
- Ability to read building plans
- Ability to create schedule and keep job running accordingly
- Good communications skills and ability to manage subcontractors
- Must be willing to travel during weekdays (hotel stays if necessary)
- Valid drivers' license in state of residence

Contact: Heather ☎ 203-945-8842 or Marek ☎ 203-273-0780

M&M CONSTRUCTIONS LLC

20 Old Ridgefield Road, Wilton, CT 06897

www.fairfieldcountycontractor.com
Marek@MrozandMroz.com
Heather@MrozandMroz.com

M&M Constructions, LLC is a mid-size construction firm specializing in commercial fit-ups and new construction. Our projects are throughout New England, New York, and New Jersey. We offer competitive salaries and health care benefits to our employees. A company vehicle will be provided, or we will reimburse you for mileage in your own. All job-related hotel stays are paid by the company.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website
<https://plschoolluj.edu.pl>
For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
or
School of Polish Language and Culture
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
e-mail: plschoolluj.edu.pl

JAGIELLONIAN
UNIVERSITY
IN KRAKÓW

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie
<https://plschoolluj.edu.pl>
Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ
ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
lub
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska
tel. +48 12 4213692, e-mail: plschoolluj.edu.pl

Na rowerze, na motocyklach, pieszo – pielgrzymi latem tłumnie przybywają do Amerykańskiej Częstochowy

Kierunek: Doylestown!

 narowerze.us

Pielgrzymowanie to podróż podjęta z pobudek i potrzeb religijnych. Nie jest to jednak zwykła podróż, ponieważ odbywa się ona do miejsc świętych. W rozumieniu Kościoła katolickiego pielgrzymowanie wiąże się z podjętym trudem, ponieważ za zwyczaj podróż tę ofiaruje się w konkretnej intencji, którą może być prośba, chęć podziękowania za otrzymane łaski, ale i chęć pokuty i zadośćuczynienia. Zwyczaj odbywania pielgrzymek do miejsc, w których rozgrywały się wielkie wydarzenia związane z naszą wiarą, był znany już w starożytności. Najczęściej pielgrzymowano do Ziemi Świętej i do Rzymu.

16 lipca do Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown w Pensylwanii dotarli uczestnicy VIII Międzyszanowej Pielgrzymki Rowerowej

Pielgrzymowanie jest też jedną z ważniejszych cech polskiej religijności. Pierwsza zorganizowana piesza pielgrzymka dotarła na Jasną Górę już w 1434 r., kiedy to po odrestaurowaniu obrazu Matki Bożej zniszczonego po rabunkowym napadzie na klasztor w uroczystej procesji przeniesiono ikonę z Krakowa do Częstochowy. Nawet wybuch II wojny światowej nie przerwał tej tradycji – Piesza Pielgrzymka Warszawska przybyła do jasnogórskiego sanktuarium, gdy trwało Powstanie Warszawskie. Obecnie w Polsce przez cały rok organizowane są różnego rodzaju pielgrzymki, których celem jest Częstochowa, ale ich kumulacja przypada w sierpniu – wtedy do stóp Jasnogórskiej Pani przybywają piesze pielgrzymki z całego kraju, nawet znad morza, swoje pielgrzymki mają też określone grupy społeczne czy

zawodowe, np. rolnicy. Jak w rozmowie z portalem Stacja7 zauważa prof. Antoni Jackowski, wieloletni dyrektor Instytutu Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego „polskie pielgrzymowanie jest fenomenem na skalę europejską, a nawet światową. W ostatnich dziesięcioleciach, do czasu wybuchu pandemii, około siedmiu milionów Polaków udawało się z jakąś pielgrzymką do jednego z krajowych lub zagranicznych sanktuariów. To stawiało nasz kraj w czołówce światowego ruchu pielgrzymkowego – Polacy stanowią 5% pielgrzymów na całym świecie i ok. 20% w Europie”.

Na pielgrzymim szlaku

Zwyczaj pielgrzymowania wraz z polskimi imigrantami zakorzenił się także na amerykańskiej ziemi. Na wschodnim wybrzeżu USA głównym celem pątników po-

zostaje Narodowe Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA – siostrzane względem polskiej Jasnej Góry, w którym również króluje Czarna Madonna. Jak czytamy na stronie sanktuarium poświęconej pielgrzymkom, „korzenie pielgrzymki ku czci ikony Matki Bożej Częstochowskiej sięgają setek lat wstecz w oddane życie Polaków. Amerykańska Częstochowa, położona niedaleko Doylestown w Pensylwanii została poświęcona w 1966 r. Dwadzieścia dwa lata później pierwsi pielgrzymi w Stanach Zjednoczonych wyruszyli do Amerykańskiej Częstochowy z Kościoła Św. Piotra i Pawła w Great Meadows w New Jersey, aby uczcić Czarną Madonnę”.

Dokładnie 12 sierpnia 1988 r. grupa siedemnastu pielgrzymów wyruszyła sprzed świątyni w Great Meadows. Drugiego dnia do pielgrzymki dołączyli Romowie pol-

Cykliści w ciągu 7 dni pokonali trasę liczącą 350 mil i biegnącą przez 5 stanów

„Wierni w wierze na rowerze” to hasło rowerowej pielgrzymki

skiego pochodzenia z Nowego Jorku, a trzeciego dnia pojawiło się kilkanaście innych osób. Do Doylestown, gdzie były bardzo serdecznie witane, ostatecznie dotarły 33 osoby. W drugiej pielgrzymce, rok później, wzięło udział już niemal 90 osób. Z roku na rok pielgrzymka się rozrastała i brało w niej udział regularnie kilkaset osób, aż wreszcie przekroczona została liczba tysiąca uczestników. Tradycja była kontynuowana przez ponad trzy dekady, aż do 2020 r., kiedy to przerwała ją pandemia. Ze względu na wciąż obowiązujące restrykcje epidemiologiczne pielgrzymka nie odbyła się również rok później, jednak w zeszłym roku zwyczaj wznowiono.

Pielgrzymka z Great Meadows to najdłuższa pod względem trasy oraz najstarsza i najliczniejsza piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy. W czasie czterodniowej trasy pielgrzymi pokonują 57.5 mili (czyli ok. 100 km). Choć wyrusza ona co roku z parafii św. Piotra i Pawła w Great Meadows, NJ to ma charakter międzystanowy, gromadząc wiernych nie tylko z New Jersey, ale również z Nowego Jorku, Connecticut i Massachusetts. „Było to niesamowite doświadczenie. Nie tylko czujesz się bliżej Boga, ale czujesz miłość i jedność ludzi, duchowe przewodnictwo kapłanów jest wspaniałe, ale przede wszystkim doceniasz ulwę błogostawieństwa, którą otrzymujemy każdego dnia naszego życia. Gorąco polecam” – takim świadectwem na stronie sanktuarium dzieli się jeden z uczestników pieszej pielgrzymki.

Madonno, Czarna Madonno...

W tym roku planowana jest 36. Piesza Pielgrzymka, która odbędzie się pod hasłem „Z Maryją adorujemy Chrystusa”. – Hasło nawiązuje do wydarzenia, do którego się przygotowujemy, a mianowicie synodu eucharystycznego, który odbędzie się w USA w 2024 r. Maryja była pierwszą monstrancją, która niosła Jezusa – najpierw, podczas zwiastowania, do Elżbiety, potem do całego świata – tłumaczy ks. Grzegorz Podsiadło, proboszcz parafii św.

Piotra i Pawła w Great Meadows. – Nasze całe ziemskie życie to swego rodzaju pielgrzymowanie ku wieczności. Trudy ziemskiej pielgrzymki zbliżają nas do Boga, podczas wędrówki możemy się z Nim spotkać, dojrzeć Go w przyrodzie, w drugim człowieku – dodaje. Pielgrzymi, podzieleni na trzy grupy: paulińską (młodzieżową), salwatoriąską i franciszkańską (anglojęzyczną) wyruszą z Great Meadows 10 sierpnia i dotrą do Amerykańskiej Częstochowy w niedzielę, 13 sierpnia. Więcej informacji oraz dane kontaktowe dla osób zainteresowanych udziałem w tym wydarzeniu można zna-

leźć na stronie internetowej www.walkin-pilgrimage.us.

Doroczna piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy wyruszy też z parafii św. Jadwigi w Trenton, w której wydarzenie to również jest już wieloletnią tradycją. Pierwsza piesza pielgrzymka z kościoła św. Jadwigi w Trenton do Amerykańskiej Częstochowy odbyła się w dniach 9-10 sierpnia 2003 r. Była dedykowana jako wotum wdzięczności Matce Bożej za 100 lat istnienia parafii św. Jadwigi. Podobnie jak w przypadku pielgrzymek z Great Meadows i tu zwyczaj przerwała pandemia, ale w tym roku or-

ganizację pielgrzymki wznowiono. Odbędzie się w dniach 12-13 sierpnia, a więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej parafii www.sainthedwigparish.com lub kontaktując się telefonicznie z Agnieszką Chojnowską pod numerem 609-356-9381 lub Bogusią Dzwonkowską pod numerem 609-558-7733.

Przez kilkanaście lat przed pandemią piesza pielgrzymka organizowana była także z Filadelfii, jednak uzyskaliśmy potwierdzenie w biurze parafialnym, że niestety w tym roku pielgrzymka się nie odbędzie.

Ciąg dalszy ➔ str. 22

 czestochowa.us

16 lipca do Amerykańskiej Częstochowy dotarli też pielgrzymi na motocyklach z Chicago i New Jersey

Dokończenie ➔ ze str. 21

Przygoda na dwóch kołach

Pielgrzymowanie kojarzy się przede wszystkim z pieszą wędrówką, dlatego pielgrzymka w formie wyprawy rowerowej to pomysł niebanalny, a co więcej łączący w sobie duchowy cel i... przygodę! W tym roku odbyła się 8. edycja Międzystanowej Pielgrzymki Rowerowej pod hasłem „Wierni w wierze na rowerze”. Pielgrzymka wyruszyła z Bostonu, następnie w ciągu siedmiu dni polonijni pielgrzymi pokonali 350 mil (560 km) i przejechali przez pięć stanów – Massachusetts, Connecticut, Nowy Jork, New Jersey i Pensylwanię – docierając 16 lipca do Amerykańskiej Częstochowy.

Organizatorem i pomysłodawcą akcji jest Bogusław Gawęda, który w 2014 roku po raz pierwszy, wtedy jeszcze samotnie, wyruszył rowerem do Amerykańskiej Częstochowy, trudy pielgrzymki ofiarując w prywatnej intencji. Na przestrzeni lat samotny wyjazd rozwinął się w całkiem spore przedsięwzięcie. W tym roku w pielgrzymce wzięło udział 45 cyklistów, towarzyszyło im 5 wolontariuszy, dwóch kapłanów – ks. Andrzej Waśko i ks. Krystian Burdzy oraz „dobry duch” całej wyprawy – s. Maria. Pierwsza grupa piel-

Pielgrzymka z Great Meadows, NJ to najdłuższa pod względem trasy oraz najstarsza i najliczniejsza piesza pielgrzymka do Amerykańskiej Częstochowy

„Pielgrzymka zawsze była ważnym wydarzeniem w życiu chrześcijan (...). Jest symbolem indywidualnej wędrówki człowieka wierzącego śladami Odkupiciela i przygotowuje go wewnętrznie do przemiany serca”
– św. Jan Paweł II

grzymów wystartowała z Bostonu, z polskiej parafii Matki Bożej Częstochowskiej. W ciągu kolejnych dni dołączały do kolejne osoby. – Wszędzie, gdzie się zatrzymywaliśmy, byliśmy bardzo serdecznie witani. Pielgrzymka była dla wszystkich uczestników niezwykle doświadczeniem, a wspólne pokonywanie trudów drogi – bo pogoda w tym roku nas nie rozpieszczała – jeszcze bardziej nas złączyło ze sobą i z Bogiem – mówi Bogusław Gawęda.

Podobne spostrzeżenia ma Kasia Galazyn z New Jersey, która w tym roku pierwszy raz wzięła udział w rowerowej pielgrzymce. „Bałam się, że nie dam rady, że 55 mil dziennie na rowerze nie przystosowanym do jazdy po ulicy, to nie dla mnie. Zaskoczyła mnie pogoda, były

ulewy, burze, upały. Zaskoczyła mnie trasa, myślałam, że tych gór będzie mniej, a było ich tak wiele i tak stromych, że na samą myśl dostaję gęsiej skórki” – dzieli się swoimi przemyśleniami. Czy jednak były też pozytywne aspekty wyprawy? Tak, i to wiele! „Zaskoczyli mnie cudowni pielgrzymi, od których czułam życzliwość i pomoc na odległość! Jednak najbardziej zaskoczył mnie fakt, że kiedy mamy w sercu intencję, kiedy czujemy pomoc z góry i wiemy dlaczego to robimy, to mimo wielkiego zmęczenia, jedziemy do przodu” – pisze. „Dziękuję wszystkim za ten przepiękny czas, za pomoc, wiarę w to, że dam radę i możliwość doświadczenia czegoś tak cudownego! Jak Bóg da, za rok widzimy się ponownie!” – deklaruje.

16 lipca do Amerykańskiej Częstochowy dotarli też uczestnicy XVII Pielgrzymki Motocyklowej, która wyruszyła 14 lipca z Chicago. Motocykliści mieli do pokonania 800 mil. Od 2007 roku kilkudziesięciu polskich motocyklistów z rejonu Chicago co roku tradycyjnie wyrusza z Klasztoru Karmelitów Bosych w Munster w Indianie i jedzie pomodlić się do Amerykańskiej Częstochowy w Pensylwanii. Nawet pandemia motocyklistów nie zatrzymała, pielgrzymki motocyklowe odbyły się także w latach 2020 i 2021. Prosić o błogosławieństwo Czarną Madonnę przybyli także członkowie innych polonijnych klubów motocyklowych, m.in. z New Jersey.

 JOANNA SZYBIAK

Internetowa edycja „Białego Orła” w nowej odsłonie – czytaj na **BialyOrzel24.com!**

BIAŁY ORZEŁ 24 .com

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

Orlando i okolice. 20 lat doświadczenia. KOMPLEKSOWA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM!

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

MAGDALENA DANOS
Realtor®
Gold Key of Excellence
Accredited Buyer's Representative
Accredited Luxury Home Specialist
NHC: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286
Iron Valley Real Estate Orlando
Team Transatlantic
magdalenadanos@gmail.com
www.ironvalleyorlando.com
225 S Eola Dr Orlando, FL 32801

DC your TRUNG **IRON VALLEY REAL ESTATE**

Pielgrzymka Polonii na uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej w Amerykańskiej Częstochowie

„Jest zakątek na tej ziemi...”

Komitet Polskiego Apostolatu wraz z arcybiskupem Thomasem Wenskim z Miami, opiekunem Polskiego Apostolatu z ramienia USCCB (The United States Conference of Catholic Bishops), zaprasza wiernych na uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej do Narodowego Sanktuarium w Doylestown, PA.

Zwyczaj pielgrzymowania

Wielowiekową tradycją jest to, że setki tysięcy wiernych z całej Polski pielgrzymują na Jasną Górę w Częstochowie na przypadającą w sierpniu uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej. Wielu pielgrzymów podróżuje pieszo z różnych części kraju, a inni docierają na miejsce autobusami, pociągami czy też samochodami. Wszystkich łączy chęć zgromadzenia się u stóp cudownej ikony Czarnej Madonny, aby wyprasać potrzebne łaski.

Podobnie jak w Polsce, również Polonia w Stanach Zjednoczonych co roku licznie udaje się do Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA, by wziąć udział w obchodach święta Patronki Amerykańskiej Częstochowy. Tegoroczne uroczystości odbędą się w niedzielę, 27 sierpnia. Warto w nich uczestniczyć także ze względu na przypadającą w tym roku 45. rocznicę wyboru kard. Karola Wojtyły, arcybiskupa krakowskiego, na Stolicę Św. Piotra. Dlatego hasłem przewodnim tegorocznych uroczystości będzie: „Ukazujemy wielkość dziedzictwa św. Jana Pawła II”.

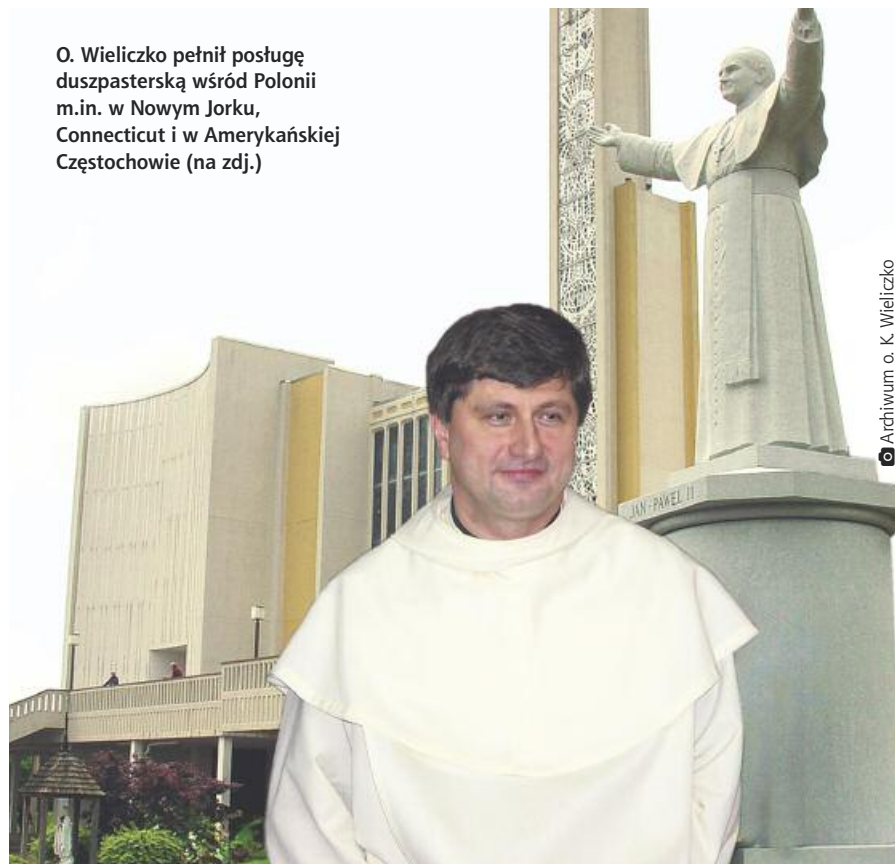
W hołdzie św. Janowi Pawłowi II

Z tej okazji Apostolat Polski upamiętnia i podkreśla wielki wkład św. Jana Pawła II do Kościoła powszechnego i świata. Wiele osób pamięta inspirujące słowa św. Jana Pawła II o

godności każdej osoby ludzkiej, jego nauczanie Ewangelii i wzbudzony przez niego entuzjazm wiary na całym świecie. Przedstawiciele Apostolatu nie mają wątpliwości, że jego zasługi dla Polski i Polonii są ogromne. Niektórzy porównują wybór Karola Wojtyły na papieża do innych przełomowych wydarzeń w historii Polski, takich jak chrzest Polski w 966 roku czy też odzyskanie niepodległości w roku 1918.

Apostolat Polski zaprasza wszystkich do kontynuacji polskiego zwyczaju celebrowania uroczystości Matki Bożej Częstochowskiej, zapraszając wszystkich do sanktuarium w Amerykańskiej Częstochowie (654 Ferry Road, Doylestown, PA) w niedzielę 27 sierpnia 2023 r. Uroczystości rozpoczną się o godzinie 11:00 programem artystycznym upamiętniającym św. Jana Pawła II z udziałem między innymi młodzieżowego chóru „Przyjaźń” z Nowego Jorku. Będzie to muzyczno-wokalny hołd dla św. Jana Pawła II. Uroczysta msza święta będzie koncelebrowana o godzinie 12:30, pod przewodnictwem arcybiskupa Tomasza Wenskiego z obecnymi księżmi. Na zakończenie mszy św. zostanie wręczona nagroda Polskiego Apostolatu „Pride of Polonia”. Nagroda ta jest przyznawana corocznie w celu wyróżnienia

O. Wieliczko pełnił posługę duszpasterską wśród Polonii m.in. w Nowym Jorku, Connecticut i w Amerykańskiej Częstochowie (na zdj.)

Archiwum o. K. Wieliczko

osób, które wniosły znaczący wkład w życie Polonii w Stanach Zjednoczonych. Laureatem tej nagrody w tym roku będzie o. Krzysztof Wieliczko OSPPE.

Docenione zasługi

Ks. Wieliczko, członek zakonu paulinów, został wybrany również za jego wybitne wysiłki na rzecz upowszechniania kulturowego i duchowego dziedzictwa św. Jana Pawła II na całym świecie. Laureat studiował na Papieskim Uniwersytecie w Krakowie i przyjął święcenia kapłańskie w Stanach Zjednoczonych. Był proboszczem parafii św. Stanisława w Nowym Jorku oraz parafii św. Łukasza w Vernon, CT. Ks. Wieliczko przyczynił się do ufundowania ołtarza Matki Bożej Częstochowskiej w katedrze św. Patryka w Nowym Jorku. W roku 2003 uzyskał stopień doktora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W latach 2002-2008 o. Wieliczko pełnił funkcję prowincjała zakonu paulinów w Stanach Zjednoczonych oraz przeora

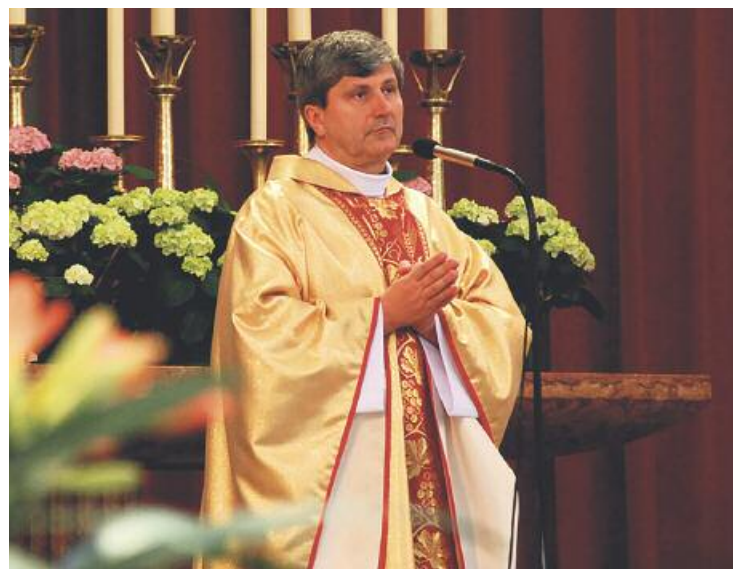
klasztora w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA. Przez ostatnie dwanaście lat pełnił posługę administratora Fundacji Jana Pawła II w Rzymie. Polski Apostolat poprzez przyznanie mu nagrody „Pride of Polonia” chce uznać i docenić zasługi o. Krzysztofa Wieliczko w propagowaniu bogatej historii i dziedzictwa św. Jana Pawła II na wszystkich kontynentach.

Pielgrzymkę Polonii do Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Jej święto organizuje corocznie Komitet Polskiego Apostolatu, który współpracuje z Episkopatem Stanów Zjednoczonych w Waszyngton, DC w sprawach pastoralnych Polonii.

Przewodniczącym Polskiego Apostolatu jest ks. Dariusz Gościński, proboszcz kościoła Świętego Krzyża w New Britain, CT.

Więcej informacji można udzielić dr Teresa G. Wójcik, e-mail: terigwojczik@gmail.com, tel. 267-608-7978.

INFORMACJA PRASOWA
OPR. JLS

Podczas uroczystości o. Krzysztof Wieliczko zostanie uhonorowany nagrodą „Pride of Polonia”. Na zdj. o. Wieliczko w Monachium w czasach jego posługi jako administrator Fundacji Jana Pawła II

Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój...

Powstanie Warszawskie '44

Pamiętamy!

1 sierpnia 1944 r. wybuchło Powstanie Warszawskie. Ta największa akcja zbrojna podziemia w okupowanej przez Niemców Europie stała się symbolem heroizmu Polaków i ich umiłowania wolności. Celem powstańców było wyzwolenie Warszawy z rąk Niemców i utworzenie w niej ośrodka polskiej władzy państwowej przed oczekiwanym wkroczeniem wojsk sowieckich. Niezależnie od politycznych i strategicznych celów mieszkańcy Warszawy, umęczeni niemieckim terrorem, stanęli do walki, której efektem miało być wyzwolenie miasta i przywrócenie wolności jego mieszkańcom – wolności po pięciu latach naznaczonych ludzkimi tragediami: od pierwszych bombardowań w czasie kampanii wrześniowej, przez uliczne łapanki i policyjne aresztowania, masowe egzekucje i zsyłki do obozów koncentracyjnych po zbrodnie popełniane na ludności żydowskiej w warszawskim getcie i w trakcie jego likwidacji...

Gdy wybiła godzina „W”, 1 sierpnia 1944 r. o godzinie 17.00, ludność Warszawy stanęła do zbrojnej walki ze zniechęconym okupantem o wolność swoją i swojego miasta. Dysproporcja sił między powstańcami a oddziałami niemieckimi była jednak zbyt wielka. Wbrew kalkulacjom przywódców powstania udzielenia pomocy walczącej Warszawie odmówili Sowieci, którzy wstrzymali ofensywę Armii Czerwonej. Pomoc zachodnich aliantów w formie m.in. zrzutów broni i wyposażenia okazała się niewystarczająca. Po 63 dniach walki Powstanie Warszawskie upadło. Ofiara poniesiona przez powstańców, ludność cywilną Warszawy, a także przez samo miasto – niemal zrównane z ziemią przez Niemców – nie poszła jednak na marne. Powstanie Warszawskie stało się symbolem walki o wolność, a jego bohaterowie wzorem dla kolejnych pokoleń. W 2009 r. Sejm ustanowił 1 sierpnia Narodowym Dniem Pamięci Powstania Warszawskiego. Ustawa o ustanowieniu tego dnia świętem państwowym uchwalona została z inicjatywy ówczesnego prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Od 2010 r. corocznie 1 sierpnia obchodzony jest jako polskie święto państwowe. Główne obchody odbywają się w Warszawie, która co roku o godzinie 17.00 zamiera – zatrzymują się samochody, tramwaje, ludzie, słychać dźwięk syren – godzina „W” wybija po raz kolejny, niesie się echo historii...

JLS

POLONIA ODDAJE HOŁD BOHATEROM

Kolejne rocznice wybuchu Powstania Warszawskiego już od ośmiu lat czczone są wciągnięciem biało-czerwonej flagi z kotwicą, symbolem Polski Walczącej, na maszt przed siedzibą Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej na nowojorskim Greenpointcie. Flaga wciągana jest na maszt zawsze **1 sierpnia, o godz. 11:00 czasu lokalnego (17:00 w Polsce) i powiewa nad Greenpointem aż do października, przez 63 dni** – dokładnie tyle, ile trwało powstanie.

POWSTANIE W LICZBACH

63 dni – tyle trwało powstanie, które rozpoczęło się 1 sierpnia 1944 r. i zakończyło się 2 października 1944 r.

45 tys. osób – tylu żołnierzy Armii Krajowej i innych polskich formacji brało udział w powstaniu.

16-18 tys. osób – według szacunków tylu powstańców straciło życie w walkach o stolicę.

25 tys. osób – tyle powstańców zostało rannych.

150-180 tys. osób – szacunkowo tyle ofiar cywilnych pochłonęło powstanie.

12 ton – tyle popiołów podchodzących ze spalonych zwłok zamordowanych Polaków zebrano na Woli.

10 tys. hitlerowców – tylu z nich według szacunków zginęło podczas tłumienia powstania.

72 proc. zabudowy mieszkalnej, 90 proc. zabytków – to skala zniszczeń Warszawy

1944

Warszawiak Wojciech Kaniewski podbija produkowanymi przez siebie oknami Amerykę

KRÓL OKIEN

 Waldemar Piasecki

Choć większość osób przybywających do Stanów Zjednoczonych marzy o spełnieniu swego „American Dream”, to Polaków, którym udało się odnieść prawdziwy sukces w Ameryce, nie ma wielu, zwłaszcza w obszarze produkcji przemysłowej. Dziś na naszych łamach prezentujemy sylwetkę jednego z nich. To, czego na niezwykle konkurencyjnym rynku dokonał **WOJCIECH KANIEWSKI**, założyciel i prezes firmy Okna Windows z siedzibą w Bristolu w stanie Pensylwania, budzi szacunek. W rozmowie z „Białym Orłem” opowiada o szczegółach swojej kariery.

Wojciech Kaniewski jest przykładem Polaka, który odniósł w Ameryce ogromny sukces w biznesie. Na zdj. w hali produkcyjnej swojej fabryki okien

Jest Pan uważany za przedstawiciela polskiej emigracji lat dziewięćdziesiątych, który odniósł największy sukces w Stanach w dziedzinie produkcji. Podziela Pan ten pogląd?

Wojciech Kaniewski: Coś się udało zrobić... Oczywiście nie znam wszystkich Polaków, którzy zajmują się w Ameryce produkcją przemysłową konkretnych dóbr. Pośród tych, których znam, nasza firma Okna Windows lokuje się rzeczywiście w ścisłej czołówce. Lokuje się też w ścisłej czołówce amerykańskich producentów okien.

Z rocznym przychodem szacowanym na 55 milionów dolarów, jak można się dowiedzieć z ogólnodostępnych danych...

Bez komentarza. Proszę o następne pytanie.

Jaka jest zatem produkcja i zatrudnienie waszej fabryki w pensylwańskim Bristolu?

Zatrudniamy około trzystu pięćdziesięciu pracowników. Produujemy około dziewięćset okien dziennie, a ponad 200 tysięcy rocznie. Nasza fabryka zajmuje powierzchnię dwudziestu dwóch tysięcy

metrów kwadratowych. Jest w pełni nowoczesna, skomputeryzowana, stale modernizowana oraz odpowiadająca najnowszym osiągnięciom produkcyjnym i organizacyjnym naszej branży.

Z czego, jak rozumiem, jest Pan dumny...

Oczywiście.

Na tym na razie poprzestańmy. Zajmijmy się dochodzeniem do Pańskiego sukcesu. Z jakich stron Polski i z jakiej rodziny Pan się wywodzi?

Jestem warszawiakiem. Rodzice mieszkali na Ochocie, a pracowali w Ursusie, gdzie się zresztą poznali. Dziadek ze strony ojca, Bronisław Kaniewski, był wiernym żołnierzem, a potem podoficerem Józefa Piłsudskiego. Musiała być ta wierność odwzajemniana, skoro znalazł się w obstawie Marszałka, kiedy ten w maju 1926 roku przejmował stery Rzeczypospolitej, obalając warcholskie i skorpupowane władze Wojciechowskiego i Witosa. Kiedy Piłsudski spotykał się z Wojciechowskim na moście Poniatowskiego, by mu zakomunikować przejęcie

władzy, dziadek był naprawdę niedaleko tego wydarzenia. Lata przedwojenne spędził na gospodarce w Grodzisku Mazowieckim. Po tak zwanym wyzwoleniu spod hitlerowskiej okupacji dziadek-piśsudczyk zajmował się głównie schodzeniem z celownika komunistom. Dlatego między innymi posłał swego syna do pracy w fabryce traktorów w Ursusie.

Dziadek ze strony mamy, Mikołaj Kalinowski, był reemigrantem z Ameryki. Pod Białymstokiem kupił majątek. Prowadził barwne życie. Zza oceanu sprowadził na przykład konie, które miał jedynie ku uciechu. Kiedy we wrześniu trzydziestego dziewiątego weszli Sowieci i zajęli majątek, dziadek nieopatrznie postawił im się komunikując, że jest... obywatelem amerykańskim. Zapłacił za to życiem. Po wojnie rodzina niemal wszystko straciła i musiała sobie jakoś radzić w nowych warunkach. Mama poszła do pracy w Ursusie.

Przyszedł Pan na świat w tak „urobotniczonej” rodzinie na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Zdobyl Pan wykształcenie mechaniczno-samochodowe...

Tak było. Ciągłe jednak ciągnęło mnie w świat. W początku lat osiemdziesiątych, dzięki jakimś rodzinnym koneksjom, udało mi się wkręcić do przedsiębiorstwa „Megadex”, które eksportowało wtedy do Nigerii i tam instalowało urządzenia elektryczne. Po wielu rozmaitych „przygodach” udało mi się zakwalifikować na wyjazd kontraktowy do tego kraju. Nie było to łatwe, bo okazało się, że ci, co decydowali, dowiedzieli się, pewnie z bezpieki, o moim dziadku - piśsudczyku. Dostawałem jakieś idiotyczne pytania w tej kwestii. Zawsze odpowiadałem, że niby gdzie on miał służyć, jak nie u Piśsudskiego, który wtedy dowodził? Wreszcie się odpięprzyli i pozwolili wyjechać. Te trzy i pół roku pracy w Nigerii pozwoliło odłożyć sporo, jak na polskie warunki, oszczędności.

I co dalej?

Też się zastanawiałem. Kolega, który mieszkał w Stanach i akurat był w Polsce, zaproponował, żebym do niego przyjechał na zaproszenie. Poszedłem do amerykańskiego konsulatu w Warszawie bez specjalnej nadziei, że dostanę wizę. Konsul wdał się w rozmowę ze mną i pewnie zrobiło na nim wrażenie, że miałem dziadka Amerykanina. Dostałem!

Wojciech Kaniewski ze swoją rodziną

Jak wyglądały Pana początki w USA?

Poleciałem sam, bo zapraszający mnie kolega musiał pozostać w Polsce w związku ze sprawami rodzinnymi. Odebrała mnie z lotniska w Nowym Jorku jego znajoma. Zwiedzałem miasto. Potem zacząłem się rozglądać na Greenpoincie za jakimś zajęciem. Trafiłem do polskiego warsztatu samochodowego. Właściciel szybko się zorientował, że coś potrafię. Dał mi zadanie uruchomienia starego auta z lat pięćdziesiątych, z którym nie mogli sobie poradzić, a na które był dobry kupiec-kolekcjoner. Udało mi się je nie tylko odpalić, ale przygotować do sprzedaży. Poszło za dobre pieniądze. Szef mi dziękował. Myślałem, że da mi jakąś podwyżkę, bo miałem tylko pięć dolarów na godzinę, ale oczywiście się zawiodłem. Jeden z klientów, który widział, co umiem, polecił mnie do amerykańskiego warsztatu na Queensie. Od razu dostałem piętnaście dolarów na godzinę. Po jakimś czasie dostałem propozycję pracy przy renowacji starych mebli. Właścicielem firmy był polski Żyd, który przyjechał do Stanów z Izraela. Traktował mnie bardzo dobrze, niemal po synowsku. Na koniec zaproponował, abym został współnikiem. Zarobiłem trochę pieniędzy i uruchomiłem własną firmę zajmującą się adaptowaniem podpiwniczeń domów, piwnic na cele mieszkalne. W końcówce lat osiemdziesiątych był na to w Nowym Jorku prawdziwy szal. Miałem cztery własne brygady remontowe, które pracowały na okrągło. Nie narzekałem.

Na początku lat dziewięćdziesiątych powrócił Pan jednak do Polski...

Pod wpływem przemian dokonywanych po transformacji ustrojowej prywatyzowanych było wiele przedsiębiorstw. Podlegało jej, między innymi, przedsiębiorstwo „Eltor” zajmujące się elektryfikacją wsi, posiadające filie w całej Polsce. „Eltor” miał ogromną bazę magazynową, którą można było wykorzystać. Rozpocząłem zatem sprowadzanie ze Stanów okien, a następnie ich produkcję w pomieszczeniach po „Eltorze” w Kielcach, w oparciu o amerykańskie profile okienne. Biznes rozwijał się bardzo dobrze. Amerykańscy producenci profili byli pod dużym wrażeniem. Postawili sprawę jasno. Skoro potrafiłeś zorganizować produkcję okien z naszych profili w Polsce, to dlaczego nie mógłbyś zrobić tego samego w Stanach? Wracaj do Ameryki.

I tak się stało?

Nie tak od razu. Byłem już żonaty, miałem dwójkę małych chłopaków. Decyzja wiązała się z przeprowadzką na dobre i ustabilizowaniem życiowym w Ameryce. Ostatecznie, w 1994 roku, po naradach z żoną Marzanną, podjęliśmy taką decyzję. Partnerzy amerykańscy znaleźli w Bristolu w stanie Pensylwania odpowiednią halę i ostatecznie tu wyładowaliśmy.

Była to, jak się okazało, dobra decyzja...

Z perspektywy czasu oczywiście można tak powiedzieć. Był to jednak stały proces konsolidacji całego procesu produkcyjnego w jednym miejscu. Zaczęło się od

jednej hali produkcyjnej o powierzchni tysiąca metrów kwadratowych z magazynem w innym miejscu, z którego trzeba było dowozić profile i szkło. Szukaliśmy opcji zorganizowania tego pod jednym dachem, żeby eliminować problemy logistyczne. Tak się, krok po kroku, działo. Dziś mamy dwadzieścia tysięcy metrów i wszystko w jednym miejscu. Od strony produkcyjnej dążyliśmy do jej unifikacji, tak aby w oparciu o te same elementy możliwe było wytwarzanie dowolnych rodzajów i gabarytów okiennych, które byłyby łatwe w montażu. Oczywiście przy zachowaniu najwyższej możliwej jakości.

No i do czego doszliście?

Jeżeli idzie o wielkość produkcji, lokujemy się w pierwszej czterdziestce firm amerykańskich. Kiedy jednak mowa o jakości naszego produktu: trwałości fizycznej, izolacji termicznej i odporności na ubytki ciepła, wytrzymałości na penetrację powietrza i wody oraz ogólne walory energetyczne, a także estetykę, w każdej z tych kategorii lokujemy się w pierwszej trójce. Po sportowemu – zawsze stoimy na podium.

Kto jest waszym odbiorcą?

Nie produkujemy masówki. Całość produkcji robiona jest pod wymiar i zamawiana u nas przez sieć dealerów, których mamy ponad 190 w całych Stanach: od Północnej Dakoty po Teksas i od Nowego Jorku po Kalifornię. Najczęściej nasza produkcja trafia do indywidualnych odbiorców, ich rezydencji i domów.

Ciąg dalszy ➔ str. 28

Jestem w stanie ciągłej choroby zawodowej, którą są... okna. Już się z niej nie wyleczę.

Dokończenie ➔ ze str. 27

Z jakiego materiału produkujecie wasze okna?

Jest to wysokogatunkowy polichlorek winylu, czyli PCV, albo kompozyt szklano-polimerowy w produkcji obramowania w dowolnych kolorach albo fakturze drewnopodobnej oraz dowolnie konfigurowane i zespalane szkło o różnej liczbie komór wypełnianych argonem. Do tego najwyższej jakości okucia i zamki.

W opinii rynkowej produkcja firmy Okna Windows porównywana jest do luksusowych samochodów? Jakich?

Od mercedesa wzwyż...

W podobnie luksusowej cenie?

Tu akurat staramy się nie przesadzać. Relacja jakości do ceny jest zdecydowanie akceptowalna. Choć nie są to popularne, tanie okna, do wymiany po paru latach. To niezawodne okna na długie lata. Trochę jak w popularnym brytyjskim powiedzeniu: „nie stać mnie na kupno taniego garnituru”.

Wasze okna można znaleźć w rezydencjach wielu bardzo znanych Amerykanów z obszaru polityki i biznesu, świata kultury i sztuki. Jakież nazwiska?

Naszą zasadą jest absolutne zachowanie prywatności. Jeżeli jakiś celebryta chce pochwalić nasz produkt, bo go ceni, nie ma sprawy. Sami z siebie tego nie robimy.

W prowadzeniu firmy aktywnie pomaga Panu rodzina...

Zawsze to podkreślam. To przede wszystkim żona Marzanna, ale także synowie: trzydziestoosmioletni Łukasz i młodszy o trzy lata Paweł. Obaj są absolwentami kierunku zarządzania biznesem na zaliczanym do „Ivy League” Penn State University w Filadelfii. Mam też dwudziestosiemioletnią córkę Joannę, też po

Wojciech Kaniewski z flagą, która powiewała nad Kapitołem

 Okna Windows

Okna produkowane przez firmę Wojciecha Kaniewskiego wyróżniają się jakością i trwałością

 Okna Windows

Rozmiar w Okna Windows nie gra roli...

tej uczelni. Ona jednak zaangażowana jest w inną działalność. W ramach dywersyfikacji biznesowej prowadzimy także budownictwo domów. Joasia zajmuje się ich sprzedażą. Mam również trzy wnuczki i jednego wnuka, z których jestem niezwykle dumny. Żoną Łukasza jest rodowita lwowianka, Irena, wywodząca się z polsko-ukraińskiej rodziny i prowadząca fundację charytatywną pomagającą walczącej z najazdem rosyjskim Ukrainie.

Jest Pan polskim patriotą wspomagającym dokumentowanie naszego udziału w amerykańskiej rzeczywistości...

Na miarę możliwości wspieram polskie organizacje kombatanckie i ich zaangażowanie patriotyczne w Amerykańskiej Częstochowie. W środowiskach amerykańskich staram się eksponować postaci polskich bohaterów drugiej wojny, których heroizm może być dla wszystkich przykładem. Chodzi przede wszystkim o Jana Karskiego i Witolda Pileckiego.

Uważa się Pan także za zdeklarowanego Amerykanina. Ameryka odwzajemnia te uczucia?

Dostałem w tym kraju ogromną szansę zbudowania życia i pomyślności dla siebie i całej rodziny. Jak mogę, staram się swej wdzięczności dowodzić. Z gestów wzajemnych najwyższą cenę przekazanie mi przez Kongres Stanów Zjednoczonych amerykańskiej flagi, która nad nim powiewała, oraz stosownego dokumentu ten fakt potwierdzającego. To wzruszające i symboliczne.

Jak podsumowałby Pan swoje trzydziestolecie w Ameryce?

Jestem w stanie ciągłej choroby zawodowej, którą są... okna. Już się z niej nie wyleczę.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał
 WALDEMAR PIASECKI

ZAPRASZAMY DO JEDNEGO Z NASZYCH PUNKTÓW NADANIA PACZEK

Przesyłki
międzynarodowe

Shipping to Poland,
all other European countries,
Ukraine and Central Asia

› Szybko › Rzetelnie › Tanio

NASZA STRONA INTERNETOWA

POLONEZPARCELSERVICE.COM

908-862-1700
413-732-3899

Nasze lokalizacje
Our locations

Nasz adres
600 Markley st.,
Port Reading, NJ 07064
polonezparcelSERVICE.COM

PRZESYŁKI DO POLSKI ORAZ MIĘDZYNARODOWE:

- serwis morski, lotniczy
i lotniczy ekspresowy
- paczki do Polski i innych
krajów Europy

BEZPIECZNY I SZYBKI TRANSPORT WSZELKIEGO RODZAJU POJAZDÓW:

- samochody
- motory
- quady
- skutery
- łodzie

MIENIE PRZESIEDLEŃCZE:

- wysyłki kontenerów
„od drzwi do drzwi”
- bezstresowe przeprowadzki
- duże i małe kontenery

WYNAJEM KONTENERÓW

- całe bądź część

57th Annual

www.polishamericanfestival.org

Polish American Family Festival & Country Fair 2023

Sept. 2, 3, 4 (Labor Day Weekend) & Sept. 9 & 10 (Sat-Sun) --- 12:00 NOON - 8:00 PM

Festival Admission
\$15.00
Per Person

Admission Includes:
Unlimited Rides - All Day!
Rides by: Tons of Fun Shows
(Extreme Rides at additional cost)

All Entertainment Shows, including
Dance Ensembles, Bands & Major
Performing Artists.

Special Events, Exhibits
& the Polish Village.

MUSIC & DANCING
FOOD & DRINK
CRAFTERS & VENDORS
POLISH VILLAGE

Fun for the Whole Family!

Polish Folk Dance Ensembles from near & far!
Polka Lessons; The Little Circus
Polish Tatra Sheepdogs; Polish Living History Camp
Vodka Tasting Experience (additional cost)

Enjoy the shade in our Polish Beer Garden!

Entertainment

Day 1: Sat, 9/2	Day 2: Sun, 9/3	Day 3: Mon, 9/4
Dance Hall Detour	Robbie Lawrence	The Swingmasters
Crusade	John Stevens	Polka Country Musicians
Top Dance Band	DJ Grzegorz	Simone Band
DJ Grzegorz	Phila Puls Band	DJ Joe Narodowski

Day 4: Sat, 9/9	Day 5: Sun, 9/10
TKO	Polish American String Band
Heroes	Polka Family
Hey Ta	John Gora & Gorale
John Gora & Gorale	Hey Ta

FESTIVAL SWEEPSTAKES

GRAND PRIZE
\$10,000.
Cash Prize

2nd Prize - \$2500.
3rd Prize - \$1000.
4th Prize - \$500.
5th Prize - \$250.

Tickets \$5.00 each
or 6 tickets for \$25.00.

Tickets available at the Shrine,
on the Festival Grounds & online at
www.polishamericanfestival.org/sweepstakes

Drawing Sunday, Sept. 10 at 7:30 PM. — You need not be present to win.

With Performances By...

The Jelski Family Ensemble
PKM Polish Folk Dancers
Dolina Polish Folk Dance Group
Jedliniok Polish Folk Dancers
Wislanie Polish Folk Song & Dance
Ensemble
Zespół Sykowy Spis

Performers & schedule subject to change
without prior notice.

Facebook.com
[/polishamericanfestival](https://www.facebook.com/polishamericanfestival)

FREE PARKING - BUSES WELCOME - ADVANCE GROUP RATES - Call for info!

For the safety of all, NO PETS ALLOWED - EXCEPT
Service animals that are specifically trained to aid disabled person.

The National Shrine of Our Lady of Czestochowa
654 Ferry Road - Doylestown, PA 18901 - Tel: (215) 345-0600 - www.polishamericanfestival.org

Izabella St. James była jedyną Polką w słynnej willi Hugh Hefnera

Mroczne sekrety Playboya

Serial dokumentalny „Secrets of Playboy”, którego premiera miała miejsce w zeszłym roku, okazał się ogromnym sukcesem i spotkał z dużym zainteresowaniem widzów, którzy chcieli uchylić rąbka tajemnicy tego, co działo się w słynnej willi Hugh Hefnera – założyciela najslawniejszego na świecie czasopisma dla mężczyzn. Pierwszy sezon obejrzało ponad 18 milionów osób na całym świecie. Czy sezon drugi również wzbudzi porównywalne zainteresowanie?

Pierwszy odcinek z ośmiuodcinkowej serii miał premierę 10 lipca. W drugim sezonie pojawił się wątek Izabelli St. James – jednej Polki, która należała do grona „króliczków” Playboya. Izabella

mieszkała w słynnej rezydencji w Los Angeles przez dwa lata. Potem głośno było o jej romansach m.in. z Nicolasmem Cage'm i Cristiano Ronaldo.

Izabella urodziła się w Polsce, ale dorastała w Kanadzie. Studiowała prawo i marzyła o karierze w tej branży, ale gdy Hugh Hefner złożył jej propozycję dołączenia do grona „króliczków”, nie wahała się ani chwili, uznając to za jedyną taką okazję w życiu. Obecnie Polka jest zaangażowana w pomoc charytatywną na rzecz zwierząt. Odwiedza schroniska dla psów i pomaga w ich adopcji, założyła też fundację „The Pug Queen”, która pomaga mopsom.

 JLS

 Materiały prasowe – TVN

Obecnie 47-letnia Izabella St. James była jedyną Polką w gronie „króliczków” Playboya

Amerykański gigant streamingowy sięgnął po kultową polską powieść dla młodzieży

„Pan Samochodzik” na Netflixie

 Materiały prasowe

W główną rolę Pana Samochodzika wcielił się Mateusz Janicki

Znany historyk sztuki, łowca skarbów oraz właściciel niezwykłego samochodu wpada na trop skarbu templariuszy i wspierany przez zaprzyjaźnionych harcerzy rozpoczyna wyścig z czasem i wrogą organizacją, którego stawką jest dziedzictwo rycerskich zakonów. Brzmi znajomo? Dla każdego, kto czytał kultową powieść Zbigniewa Nienackiego „Pan Samochodzik i templariusze” bez wątpienia tak.

Teraz po tę klasyczną polską powieść, na której wychowało się kilka pokoleń polskiej młodzieży, sięgnął streamingowy gigant. Od 12 lipca serial oparty na powieści Nienackiego jest dostępny na Netflixie. Z jakim odbiorem się spotkał?

W filmie sporo się dzieje – są sceny walk szermierskich, karate, wybuchy, pościgi samochodowe.

Osoby, które wcześniej nie miały do czynienia z twórczością polskiego pisarza ani nie znają serialowej adaptacji ze Stanisławem Mikulskim z 1971 r., być może obejrzą nowy serial z przyjemnością, jednak fani kultowej serii dla młodzieży nie są zachwyceni tym, co zobaczyli. Zarzuty dotyczą przede wszystkim zbyt płytkiego przedstawienia postaci i zgubienia w natłoku scen akcji ducha przygody. Sporo kontrowersji wzbudziło też to, że w netflixowskiej adaptacji jeden z harcerzy stał się... harcerką, w dodatku recytującą feministyczne manifesty, co w zamyśle twórców serialu zapewne miało być nowoczesne i zabawne, ale wyszło po prostu sztucznie. Pozytywnym zjawiskiem może być jednak to, że odkurzenie przez Netflix polskiej powieści sprzed pół wieku może zainteresować współczesną młodzież i zachęcić do sięgnięcia po oryginał.

 JLS

Pięć Polek dołączy do Amerykańskiej Akademii Filmowej Prestiż i przywilej

Pod koniec czerwca Amerykańska Akademia Wiedzy i Sztuki Filmowej ogłosiła listę przedstawicieli branży filmowej z całego świata, którzy zostali nominowani do członkostwa w organizacji. Wśród osób zaproszonych przez tę najbardziej prestiżową i rozpoznawalną organizację filmową odpowiadającą również za coroczną uroczystość wręczania Oscarów znalazły się też przedstawicielki polskiego kina.

– Akademia z dumą zaprasza artystów i innych twórców do grona członków. To niezwykle utalentowane osoby z całego świata, reprezentujące różne dyscypliny filmowe. Wszyscy wywarli istotny wpływ na sztukę i naukę o filmie oraz na fanów filmu na całym świecie – zaznaczyła w oficjalnym komunikacie prezes Akademii Janet Yang.

Wśród zaproszonych osób znalazła się Joanna Kulig, która na arenie międzynarodowej zasłynęła z ról w filmach „Ida” oraz „Zimna Wojna”. – Cóż za przywilej znaleźć się w gronie tak utalentowanych artystów z całego świata! – tak tę wiadomość skomentowała aktorka. Oprócz niej nominowane zostały: reżyserka Agnieszka Smoczyńska, operatorka filmów „W ciemności”, „Pokot” czy też „Po-lin. Okruchy pamięci” Jolanta Dyblewska, montażystka Agnieszka Glińska i scenarzystka nominowanego do Oscara filmu Jerzego Skolimowskiego „IO” Ewa Piastowska.

W 2023 roku zaproszenia do dołączenia do grona Amerykańskiej Akademii Filmowej otrzymały też gwiazdy muzyki, m.in. Taylor Swift oraz The Weeknd.

 JLS

 Getty Images

Jedną z pięciu zaproszonych do Amerykańskiej Akademii Filmowej jest aktorka Joanna Kulig

5 polskich miast należących do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO

Polskie Miasta Kreatywne

POT

Dzięki bogatemu wachlarzowi atrakcji kulturalnych i rozrywkowych w Polsce nawet najbardziej wymagający turysta przeżyje wzniosłe chwile i doświadczy wrażeń, które na długo pozostaną w jego pamięci. W Polsce jest obecnie także 5 miast należących do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO, które uznają kreatywność i rozwój przemysłów kulturalnych jako strategiczny czynnik zrównoważonego rozwoju.

Kraków Miasto Literatury

Kraków jest pierwszym polskim miastem, które przystąpiło do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w 2013 roku. To najczęściej odwiedzane polskie miasto przez turystów zagranicznych. I nie ma co się dziwić! Położone nad Wisłą jest jednym z najstarszych miast, perełką narodowego dziedzictwa kultury. Pełna legend, bezcennych zabytków architektury i sztuki oraz dobrej zabawy historyczna stolica Polski, z centrum wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO, oczarowuje od pierwszego wejrzenia. W wielowiekowej historii Kraków był i nadal jest istotnym centrum akademickim i intelektualnym Europy, kolebką języka polskiego i polskiej literatury. Musicie go poznać!

Wrocław Miasto Literatury

Przeglądający się w wodach Odry Wrocław nazywany jest „Wenecją Północy” ze względu na liczne wyspy, mosty i kładki. Stanowi bardzo ważny ośrodek kulturalny, ekonomiczny, akademicki i turystyczny. To drugie, po Krakowie, polskie Miasto Literatury, które przystąpiło do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w 2019 roku. Nowe miejsca, takie jak choćby Muzeum Pana Tadeusza czy Wrocławski Dom Literatury, podkreślają rolę literatury tego miasta. Znajdziecie tu także wyjątkowy obiekt wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO, jakim jest żelbetonowa Hala Stulecia. Te i wiele innych zabytków oraz różnorodnych atrakcji turystycznych z pewnością pozwolą wam spędzić ciekawy i pełen wrażeń czas we Wrocławiu.

Katowice Miasto Muzyki

Strefa Kultury w Katowicach usytuowana w sąsiedztwie legendarnego Spodka jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych przestrzeni w mieście. W miejscu byłej kopalni węgla mieści się obecnie Międzynarodowe Centrum Kongresowe z zieloną doliną zamiast dachu, sala Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz Muzeum Śląskie. Co roku odbywają się tu liczne wydarzenia, nierzadko gromadzące tysiące uczestników. Dzisiejsze Katowice to nowoczesne miasto, serce pierwszej w Polsce metropolii i gospodarz wielu ważnych wydarzeń. Pełne są także zieleni – licznie odwiedzanych przez mieszkańców parków i lasów. Katowice dołączyły do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w 2015 roku.

Łódź Miasto Filmu

Łódź to miasto niezwykle, gdzie historia i nowoczesność tworzą jedną płaszczyznę, idealnie harmonizując z zabytkami i atrakcjami dla turystów. Absolwentami łódzkiej „filmówki”, do dziś renomowanej placówki edukacyjnej X Muzy, byli m.in. Andrzej Wajda i Krzysztof Kieślowski. Miejskie zaułki wykorzystano już ponad 200 razy nie tylko przy realizacji rodzimych produkcji. W studiu Se-ma-for, specjalizującym się w animacjach dla

Kraków jest pierwszym polskim miastem, które przystąpiło do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w 2013 roku. Na zdj. słynne krakowskie Sukiennice

Strefa Kultury w Katowicach usytuowana w sąsiedztwie legendarnego Spodka jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych przestrzeni w mieście

dzieci, zrealizowane zostały „Katedra” i „Historia Polski” Tomka Bagińskiego. Do tradycji filmowej Łodzi nawiązuje Muzeum Kinematografii oraz specjalnie wytyczony szlak filmowy. Nie ma się zatem co dziwić, że Łódź w 2017 roku przystąpiła do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO jako Miasto Filmu.

Gdynia Miasto Filmu

Powstała sto lat temu jako zaplecze dla budowanego wówczas, nowoczesnego portu wolnej Polski. Współczesna Gdynia, tworząca wraz z sąsiednim Gdańskiem i

Sopotem wspólny organizm – Trójmiasto, ma wiele świetnych, bo niebanalnych, propozycji turystycznych. Jedną z nich jest Gdyński Szlak Modernizmu – to prawdziwa gratka nie tylko dla pasjonatów architektury. Ale miasto Gdynia to także miejsce Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych (organizowany od 1987 roku), to siedziba Gdyńskiej Szkoły Filmowej oraz miejsce powstania Gdyńskiego Centrum Filmowego. Od 2021 roku Gdynia jako Miasto Filmu jest w Sieci Miast Kreatywnych UNESCO.

Program Sieci Miast Kreatywnych UNESCO został utworzony w 2004 r., aby wspierać współpracę miast, które uznają kreatywność i rozwój przemysłów kulturalnych jako strategiczny czynnik zrównoważonego rozwoju. Celem programu jest zwiększenie świadomości społecznej na temat znaczenia kultury i jej prorozwojowego potencjału w różnych dziedzinach życia społecznego, w tym również w gospodarce, sprzyjanie powstawaniu innowacyjnych centrów kreatywności, dóbr oraz usług kulturalnych, a także zwiększanie dostępu i uczestnictwa w kulturze, zwłaszcza dla grup zmarginalizowanych. Przyłączając się do Sieci miasta potwierdzają swoje zobowiązanie do rozwijania partnerstwa, promowania kreatywności, dzielenia się najlepszymi praktykami i wzmacniania uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Sieć Miast Kreatywnych UNESCO obejmuje siedem dziedzin kreatywności: literatura, muzyka, film, rzemiosło artystyczne i sztuka ludowa, wzornictwo, gastronomia oraz sztuka mediów. Obecnie sieć zrzesza niemal 300 miast reprezentujących różne pola aktywności kulturalnej, w tym pięć polskich.

Podróż po Polsce wytyczona miejscami związanymi z życiem wybitnego kompozytora

Śladami Fryderyka Chopina

Najwybitniejszy polski kompozytor, a równocześnie jeden z najwybitniejszych światowych muzyków wszech czasów – Fryderyk Chopin – mimo obco brzmiącego nazwiska, był Polakiem. Urodził się i wychował w Polsce, spędził tu połowę życia, ale też, co ważne, tu na zawsze pozostało jego serce. I choć polskie ślady kompozytora prowadzą nas głównie do Warszawy, to jednak nie tylko w stolicy znajdziemy miejsca z nim związane i posłuchamy jego muzyki.

Zapraszamy na krótką wycieczkę po Polsce śladami kompozytora. Zachęcamy do odwiedzenia kilku najważniejszych miejsc, które nie tylko melomanom pozwolą lepiej poznać życie i twórczość wybitnego muzyka. Warto na własne oczy zobaczyć przestrzenie, które go inspirowały i kształtowały jego muzyczny geniusz.

Żelazowa Wola

Fryderyk Chopin urodził się w Żelazowej Woli nieopodal Warszawy zimą w 1810 roku. Dokładna data nie jest potwierdzona ze względu na pewną rozbieżność w dokumentach. I choć według tradycji rodzinnej przyszedł na świat 1 marca, to w dokumentach parafialnych zapisano datę 22 lutego. Dzięki temu nieporozumieniu chopinowskie koncerty urodzinowe mogą trwać znacznie dłużej!

Dom Urodzenia Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli to obecnie muzeum z pięknym parkiem, w którym cyklicznie odbywają się koncerty i recitale. Samo muzeum – staropolski dworek z ekspozycją poświęconą kompozytorowi oraz nowoczesne centrum edukacyjne cieszą się ogromnym powodzeniem. Każdego roku odwiedzają je tysiące turystów z kraju i ze świata.

Będąc w Żelazowej Woli warto udać się na dłuższą wycieczkę po malowniczym Mazowszu i odszukać inne miejsca związane z kompozytorem. Jest to przede wszystkim kościół w Brochowie, w którym artysta został ochrzczony, a którego historia i architektura jest warta poznania. Ceglana świątynia nad brzegiem Bzury jest jednym z niewielu przykładów sakralnej architektury obronnej i jednym z najstarszych kościołów na Mazowszu. Pozostałe miejsca związane z Chopinem to między innymi Sanniki, Sochaczew czy Płock. Mazowsze to serce Polski i piękny przyrodniczo region, który Chopin często

Dworek w Żelazowej Woli, w którym urodził się Fryderyk Chopin, to obecnie muzeum z pięknym parkiem

odwiedzał w wakacje, mieszkając już z rodziną w Warszawie. Symbolem związku Fryderyka z regionem mogą być mazowieckie wierzy, które spotykamy tu na każdym kroku – jedna z nich uwieczniona została na najsłynniejszym pomniku kompozytora – w warszawskich Łazienkach Królewskich. Także dźwięki tutejszego folkloru możemy usłyszeć w wielu jego utworach, nawet tych komponowanych wiele lat później. Podróżowanie po Mazowszu ułatwi nam dodatkowo oznakowany Szlak Chopinowski.

Warszawa

Mały Fryderyk mieszkał w Żelazowej Woli zaledwie kilka miesięcy. Jesienią 1810 roku Chopinowie przeprowadzili się do Warszawy. Fryderyk spędził tu pierwsze 20 lat swojego życia. To w tutejszych szkołach i na salonach kształtował się jego geniusz muzyczny, tutaj dawał pierwsze koncerty i zdobywał sławę. Warszawa pełna jest śladów Chopina. Wystarczy niedługi spacer Traktem Królewskim, aby spotkać znaczną część z nich, jak budynki, w których mieszkał czy koncertował lub w których po prostu był. Niedaleko Starego Miasta, w zabytkowym Pałacu Ostrogskich, mieści się nowoczesne muzeum biograficzne – posiada ono naj-

większą kolekcję chopinianów na świecie! Będąc w Warszawie nie sposób pominąć Parku Łazienki Królewskie. To jedno z ulubionych miejsc warszawiaków i turystów, atrakcyjne o każdej porze roku – najbardziej jednak w letnie niedziele, gdy u stóp pomnika Fryderyka Chopina odbywają się od dziesiątek lat ogólnodostępne koncerty w wykonaniu wybitnych pianistów. Fryderyk siedzący pod wierzbą jest jednym z najbardziej znanych widoków Warszawy.

W Warszawie nietrudno znaleźć i inne miejsca, gdzie odbywają się koncerty muzyki Chopina. Jednak raz na 5 lat stolica Polski staje się miejscem szczególnego wydarzenia. Odbywa się tu Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny – jeden z najważniejszych konkursów muzycznych świata. Dla tych, którzy nie mają czasu lub ochoty na wysłuchanie długiego koncertu, pozostaje ciekawostka – muzyczne ławeczki w kilku miejscach Warszawy związanych z kompozytorem, z których każda, po naciśnięciu guzika, zapozna nas z jednym z jego utworów...

Toruń, Poznań i Kalisz
W roku 1830 20-letni Fryderyk Chopin na zawsze opuścił Warszawę. Przez kolejne niemal 20 lat życia mieszkał na obczyźnie, głównie we Francji, z której pochodził jego ojciec. Zmarł w Paryżu 17 października 1849 roku i tam został pochowany. Jednak zgodnie z jego ostatnią wolą, serce kompozytora wróciło do ojczyzny i spoczęło w kościele św. Krzyża w Warszawie. Zanim jednak Chopin opuścił Polskę, odbył po niej wiele podróży, a pisząc długie listy do przyjaciół i rodziny, pozostawił nam dziesiątki informacji o tym, gdzie był, co robił i co go zachwycało. Chopin był najprawdziwszym podróżnikiem kochającym życie! Odwiedzał między innymi Toruń, gdzie podziwiał wspaniałą architekturę, wpisaną dziś na listę światowego dziedzictwa UNESCO, lecz przede wszystkim smakował pierniki, które zachwycały go najbardziej!

Kilkakrotnie był w Wielkopolsce, opisując między innymi swoje wizyty w Poznaniu czy w niewielkim Żychlinie, gdzie aż przez 3 dni bawił się na weselu. Ponadto 6 razy był w Kaliszu i choć głównie przejazdem, to jednak właśnie Kalisz był ostatnim miastem, w którym kilka dni bawił, zanim wyjechał na stałe z ojczyzny...

Przez Małopolskę na Śląsk

Zwiedzał także Małopolskę, w tym Ojców i Pieskową Skatę, a przede wszystkim Wieliczkę, którą w XIX wieku zwiedzano nieco inaczej – aby zobaczyć jej podziemne komory, Chopin z przyjaciółmi musiał zjechać na linie pod ziemię!

Na koniec naszej podróży po Polsce śladami Chopina polecamy Duszniki-Zdrój. To bez wątpienia jedno z najważniejszych miejsc związanych z kompozytorem. Leżące w Sudetach uzdrowisko od dawnych lat słynie z leczniczej mocy tutejszych wód. Nastoletni Chopin – jako chorowity młody człowiek – odwiedził Duszniki dla podreperowania zdrowia. W trakcie tego pobytu miało miejsce ważne dla niego wydarzenie – Fryderyk dał tu koncert charytatywny i choć podobno narzekał na jakość tutejszych fortepianów, to koncert przeszedł do historii jako jego pierwszy zagraniczny występ. Dziś Duszniki-Zdrój są miejscem ważnego festiwalu pianistycznego i wielu pamiątek związanych z pobytem kompozytora. Ponadto Kłodzka, w której ulokowane jest uzdrowisko, to przepiękna okolica i znakomita baza do poznawania niezliczonych atrakcji turystycznych Dolnego Śląska.

WEBSTER PACC

SUMMER COOKOUT

SUNDAY, AUGUST 27

12-5PM
RAIN OR SHINE

BOUNCE HOUSE • FACE
PAINTING • MUSIC • FOOD

PIEROGI, KIELBASA, KAPUSTA,
GOLABKI, HOTDOGS, HAMBURGERS

PACC
37 HARRIS ST
WEBSTER, MA 01570

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat do odbioru, z dostawą do domu lub na konto
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

**ZIGGY'S
TOURS**
A n d S e r v i c e

*Odwiedź
Ziggy's Tours
i zaplanuj
swoją
następną
podróż!*

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net
www.ziggystours.net

Polish Miss MA 2024 Pageant

Saturday, August 12, 2023 at 4:00 PM
Pilsudski Park, 200 County Road, Holyoke, MA

Requirements:

Applicants must be single, between 18 and 25 years of age, U.S. citizen or permanent resident of Polish descent, living or attending school in Massachusetts.

Information and application:

413-594-5890
Irka523@yahoo.com

There will also be a competition for Junior/Little Polish Miss MA

Girls ages 5-11 years

Applications: Renayj2011@gmail.com

Dancing after the pageant

Polish food and drinks available for purchase

Deadline to enter: August 1st, 2023

Tickets: \$15

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
 polecają szeroki wachlarz usług,
 bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
 osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
 Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI**MASSACHUSETTS**

Golemo Travel Service (508) 755-2753
 Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
 Dom Polski, LLC (732) 727-7711
 Europe Travel (732) 390-1750
 Globe Travel (732) 525-8589
 Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
 Polish American Bureau (973) 472-0522
 Polskie Biuro (973) 777-7711
 Pulaski Travel (732) 826-1500
 Spojnik Agency (609) 393-1616

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
 Interport Travel Service (716) 892-8002
 Maria Agency (718) 389-6208
 Pol-Travel Service (718) 383-0505
 Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLWANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882
 Phone: 732-390-1750
 E-mail: europetravelhp@gmail.com

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty

Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

ANIA WOJCIECHOWSKA-TIFAK

617-953-4748

ania@stockwoodrealty.com

KAMILA FYDA

617-487-1280

kamila@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
 NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

PO UDANEJ ZESZŁOROCZNEJ EDYCJI

KLUB WHITE EAGLE W WORCESTER

ZAPRASZA NA DRUGI DOROCZNY

POLSKI FESTIWAL

Festiwal
 odbędzie się
 na zewnątrz
 klubu
 bez względu
 na pogodę.

SOBOTA

26 SIERPNIA

od 12 w południe
 do 8 wieczorem

KLUB WHITE EAGLE

118 Green Street,
 Worcester, MA

**Występy artystyczne, tańce ludowe,
 polska i amerykańska kuchnia,
 polskie piwo i mnóstwo atrakcji
 dla dzieci i dorosłych!**

Jeżeli chcesz zaprezentować
 swoją firmę, zostać sponsorem
 lub zaangażować się w jakikolwiek sposób,
 napisz na: whiteeaglepca@gmail.com

Dodatkowe informacje na: whiteeagleworcester.com
 oraz na Facebooku – [@WhiteEagleWorcester](https://www.facebook.com/WhiteEagleWorcester)

Burmistrz Wu ogłosiła start programu bezpłatnych letnich lekcji pływania dla dzieci w Bostonie

Bezpłatne lekcje pływania

 Archiwum WEM

Burmistrz Bostonu Michelle Wu skoczyła na głęboką wodę, by promować bezpieczne pływanie w metropolii. Zrobiła to dosłownie, w czwartek 6 lipca, na nowo wyremontowanym basenie Paris Street Pool we wschodnim Bostonie.

Akcja miała na celu zwrócenie uwagi mediów i mieszkańców regionu na nową inicjatywę – Swim Safe. W jej ramach Boston ma współpracować z przedstawicielami YMCA oraz Boys & Girls Clubs w Roxbury i Dorchester, by zapewnić jeszcze tego lata bezpłatne lekcje pływania. Co więcej, w akcję włączył się także Szpital Dziecięcy w Bostonie. Instytucja przekazała w sumie 1000 osobistych urządzeń pływających dla małych dzieci. Będzie można korzystać z nich na miejskich plażach.

Z darmowych lekcji pływania będą mogli skorzystać dzieci z metropolii bostońskiej

Jeśli chodzi o koszty projektu, z budżetu miasta przeznaczono na ten cel dodatkowe 500 tys. dolarów.

Dzięki temu w ramach inicjatywy z bezpłatnych lekcji pływania skorzysta kolejne 500 dzieci.

Hrabstwo Norfolk w czołówce najbezpieczniejszych rejonów w USA

Bezpiecznie w Massachusetts

Najnowsze dane pokazują, że społeczność hrabstwa Norfolk może odetchnąć z ulgą. Rejon jest w czołówce najbezpieczniejszych w USA. Wniosek taki płynie z badania przeprowadzonego przez Neighborhood Scout. Na podstawie przyjętych w nim kryteriów wiele społeczności z terenu Massachusetts zostało uznanych za jedne z najbezpieczniejszych w kraju. Co więcej, miasto z hrabstwa Norfolk zajęło drugie miejsce w USA!

Raport zawiera zestawienie 100 najbezpieczniejszych miast z co najmniej 25,000 mieszkańców w USA.

Do jego przygotowania wykorzystano dane dotyczące całkowitej liczby przestępstw przeciwko mieniu i brutalnych przestępstw na 1000 mieszkańców. Miasta, które zostały uwzględnione w zestawieniu, mają jedno z najniższych wskaźników włamań, kradzieży, morderstw, gwałtów, napadów z bronią w rękę i napadów z użyciem przemocy.

Miasto Franklin w hrabstwie Norfolk zajęło drugie miejsce na liście pod względem bezpieczeństwa. Jego społeczność liczy 33,036 mieszkańców, a całkowity wskaźnik przestępczości wyniósł tu zaledwie 2.9 na 1000 mieszkańców. Franklin zostało pokonany tylko przez Ridgefield w Connecticut.

Równocześnie nie było to jedyne miasto z Massachusetts, które znalazło się w pierwszej dwudziestce rankingu. Poza Franklin docenione zostało także Milton w hrabstwie Norfolk. Z całkowitym wskaźnikiem przestępczości na 1000 mieszkańców wynoszącym 4.2 zajęło 13. miejsce. 14. pozycja przypadła miastu Needham położonemu również Norfolk. Całkowity wskaźnik przestępczości był tu dokładnie taki sam jak w przypadku Milton. 18. miejsce zajęła miejscowość Wakefield w hrabstwie Middlesex. Całkowity wskaźnik przestępczości na 1000 mieszkańców wyniósł tu 4.5.

Chemikalia w wodzie pitnej

Najnowsze badanie nie tylko potwierdziło obecność PFAS, czyli tzw. „wiecznych chemikaliów” w wodzie pitnej w Massachusetts, ale pokazało też, jak bardzo są one rozpowszechnione.

Według badań opublikowanych na początku lipca przez US Geological Survey, syntetyczne związki znane pod wspólną nazwą PFAS są obecne – choć w różnym stopniu – w wodzie pitnej zarówno w dużych, jak i małych miastach w Massachusetts. Wykryto je w prywatnych studniach i systemach publicznych. Na podstawie danych naukowcy oszacowali, że co najmniej jeden typ PFAS można znaleźć w około 45 procentach próbek wody z kranu na terenie USA.

Naukowcy w swoim badaniu skupili się na 716 lokalizacjach, w których w latach 2016-2021 wykryto „wieczne chemikalia”, w tym 447 źródłach publicznych i 269 prywatnych studniach. Próbki zebrano nie tylko w mieszkaniach, ale też szkołach i firmach. Część pochodziła również z obszarów chronionych – jak parki narodowe, obszary mieszkalne i wiejskie bez zidentyfikowanych źródeł PFAS, a także z ośrodków miejskich lub składowisk odpadów, o których wiadomo, że generują PFAS.

W Massachusetts w 2020 roku w życie weszło rozporządzenie dotyczące zwalczania PFAS w wodzie pitnej. Zgodnie z jego zapisami gminy zostały zobowiązane do przeprowadzenia testów na obecność chemikaliów. W rezultacie doprowadziło do wykrycia szkodliwych substancji w stężeniu powyżej limitu stanowego w różnych rejonach Massachusetts. Miasta, w których wyniki były wyjątkowo złe, zostały zobowiązane do zastosowania krótko- i długoterminowych rozwiązań, w tym zainstalowania nowych systemów filtrów.

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond

POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsenność, Moczzenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

24 LATA DOŚWIADCZENIA.
TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.

 250.480.7899

www.LESZEKRICHMOND.com

JESTEM by POMÓC

W ramach programu Summer Eats przez całe lato dzieci w Massachusetts mogą korzystać z bezpłatnych posiłków

Darmowe lunchy dla dzieci

Beżpłatne śniadania, lunchy i kolacje dla dzieci poniżej 18. roku życia w Massachusetts są dostępne w ramach stanowego programu Summer Eats. Dzieci i nastolatki chcące skorzystać z programu Summer Eats mają taką możliwość w wielu różnych lokalizacjach. By odebrać posiłki, nie trzeba się zapisywać.

Program Summer Eats jest finansowany przez rząd federalny i prowadzony przez stanowy Departament Edukacji Podstawowej i Średniej oraz organizację dobroczynną Project Bread. Ważną informacją jest brak możliwości odebrania posiłku przez dorosłych – nawet opiekunów. Są one dostępne jedynie dla osób poniżej 18 lat. Wśród miast biorących udział w programie jest m.in. Worcester, gdzie przygotowano dziesiątki miejsc, w których

 Archiwum WEM

W ramach programu Summer Eats dzieci i młodzież z Massachusetts przez całe lato mogą korzystać z darmowych posiłków

dzieci i nastolatki mogą zjeść śniadanie, lunch, kolację i przekąski w miesiącach letnich. Dokładne go-

dziny działania punktów i ich lokalizacje dostępne są na stronie worcesterschools.org.

Bezpłatne zajęcia sportowe i artystyczne dla młodzieży w Massachusetts w ramach programu Summer Nights

Aktywne wakacje

W ramach swojego zaangażowania w promowanie bezpieczeństwa i zdrowia młodych ludzi w Massachusetts administracja Healey-Driscoll ogłosiła rozszerzenie programu Summer Nights, w ramach którego na terenie całego stanu organizowane są bezpłatne zajęcia sportowe, artystyczne i przyrodnicze dla młodzieży.

Gubernator Maura Healey, wicegubernator Kim Driscoll, sekretarz ds. energii i środowiska (EEA) Rebecca Tepper oraz komisarz Departamentu Ochrony i Rekreacji (DCR) Brian Arrigo zainaugurowali 11 lipca coroczny pro-

gram Summer Nights 2023 meczem koszykówki z nastolatkami w Francis D. Martini Memorial Shell Park w Hyde Parku.

Jest to już dziewiąty rok, w którym program Summer Nights zapewnia możliwości rekreacyjne i edukacyjne dla młodych ludzi w wieku od 13 do 21 lat na obszarach miejskich w całym Massachusetts w godzinach wieczornych w lipcu i sierpniu. W tym roku administracja Healey-Driscoll rozszerzyła program. Udział bierą w nim 84 organizacje, które zapewnią bezpłatne zajęcia – w tym sportowe, artystyczne i rzemieślnicze, muzyczne oraz warsz-

taty mentoringu i umiejętności życiowych – w około 125 lokalizacjach.

W tym roku program działa w: Bostonie (Allston, Dorchester, East Boston, Hyde Park, Jamaica Plain, Mattapan, Roslindale, Roxbury, South Boston), Brockton, Cambridge, Chelsea, Fitchburg, Haverhill, Holyoke, Lawrence, Lowell, Lynn, Methuen, Milton, New Bedford, Springfield, Stoughton, Taunton i Worcester. Więcej informacji na temat programu Summer Nights można znaleźć na stronie www.mass.gov/info-details/dcr-summer-nights-program.

Aż 10 szpitali z Massachusetts w zestawieniu najlepszych placówek onkologicznych w USA

Gdzie najlepiej leczyć raka?

Które placówki oferujące leczenie pacjentów onkologicznych są najlepsze w USA? O odpowiedź na to pytanie postarały się Newsweek i Statista. Jak się okazuje, Massachusetts wypadło wyjątkowo dobrze w tym zestawieniu. Nowy ranking najlepszych placówek onkologicznych w USA uwzględnił aż 10 klinik z tego stanu.

– Chociaż nic nie powstrzyma niepokoju po otrzymaniu diagnozy poważnej choroby, dostęp do jednych z najlepszych ośrodków leczenia raka w kraju może dać nadzieję – stwierdziła Nancy Cooper, redaktor naczelna Newsweeka, przy okazji publikacji rankingu.

Lista została opracowana w oparciu o dane z ogólnokrajowej ankiety internetowej, wskaźniki jakości szpitali i doświadczenia pacjentów. Wiele z wyróżnionych placówek z terenu Massachusetts znajduje się w Bostonie, w tym Massachusetts General Hospital (miejsce 5.), znany z leczenia raka płuc, okrężnicy i odbytnicy, białaczki, raka prostaty, raka piersi i raka szyjki macicy Dana-Farber Cancer Institute (miejsce 9.) czy Brigham And Women's Hospital (miejsce 12.). Wśród uznanych szpitali znalazły się również Newton-Wellesley Hospital w Newton, UMass Memorial Medical Center w Worcester czy Szpital i Centrum Medyczne Lahey w Burlington.

Alicja Photography LLC

www.alicjaphotography.com

alicjakosalka@gmail.com

860-798-2850

**WESELA • PRZYJĘCIA
ZDJĘCIA RODZINNE I BIZNESOWE**

Connecticut, Massachusetts & Rhode Island

For All Your Real Estate Needs

BARBARA PLUTA

Realtor®

Cell: **561-358-1773**

barbarapluta19@gmail.com

www.barbarapluta.net

www.barbarapluta.sandalsrealtygroup.com

Południowa Floryda/Palm Beach County
KUPNO • SPRZEDAŻ • WYNAJEM

Earning the seal of approval since 1920!

BLUE SEAL KIELBASA

Warto odpalać grilla!

Szukaj naszych produktów w swojej okolicy bądź odwiedź nasz sklep fabryczny!

19 Sitarz Avenue, Chicopee, Massachusetts
Toll free: 1-800-924-6328
Open Monday through Friday: 7:00am - 3:30pm
Shop online at www.bluesealkielbasa.com

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes inevitable? Perhaps not.

Consider an experienced tax attorney with over 35 years experience in income and estate tax matters: planning, audits, appeals and litigation.

100 Mechanic Street, #80 Southbridge, MA 01550
Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238
Email: gbridgman@earthlink.net, <http://www.gbridgman.com/>

We offer competitive pricing for tax return preparation and do not charge for consultation and review of your prior year's tax returns.

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA
Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie.

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

Nie przepłacaj za przybycie w wielkim stylu!

Wesela • Randki • Bale
Wydarzenia sportowe
Transport z lotniska 24/7
Spotkania biznesowe...
i wiele innych!

Euro KK
Limo, Inc.

 508-943-1731 eurokklimo@gmail.com
121 Worcester Rd., Webster, MA 01570
www.facebook.com/kklimousines

Nasza
infolinia
jest czynna
24/7

BIZNES PROWADZONY PRZEZ KOBIETY

Biało-Czerwone wygrały z USA i po raz pierwszy zdobyły medal Ligi Narodów

Polki na podium w Teksasie

Arlington okazało się szczęśliwe dla polskich siatkarek. Ekipa znad Wisły pokonała USA 3:2 (25:15, 16:25, 25:19, 18:25, 17:15) i zdobyła brązowe medale Ligi Narodów. W finale Turcja wygrała 3:1 (25:22, 22:25, 25:19, 25:16) z Chinami.

W małym finale pełno było zwrotów akcji, emocji i siatkówki na najwyższym poziomie. W College Park Center doszło do piątego seta, w którym podopieczne trenera Stefano Lavariniego obroniły dwie piłki meczowe, by na koniec wygrać z aktualnymi mistrzyniami olimpijskimi, rewanżując się drużynie Karcha Kiralyego za przegraną w fazie interkontynentalnej.

Sukces w Teksasie sprawił, że po 55 latach polskie siatkarki znów stanęły na podium światowego turnieju (na IO w Meksyku zdobyły brąz). Stało się to także 20 lat po pierwszym mistrzostwie Europy zdobytym przez „Złotką” pod wodzą niezapomnianego Andrzeja Niemczyka.

W światowym rankingu Polki podskoczyły z miejsca 17. na 7., co zwiększa

Po małym finale polska ekipa nie posiadała się z radości

szanse na awans do igrzysk olimpijskich. O bezpośredni awans do tej imprezy nasze dziewczyny powalczą w turnieju kwalifikacyjnym, który we wrześniu od-

będzie się w Łodzi. Wcześniej zespół czeka start w mistrzostwach Europy.

 TOMASZ RYZNER

Gwiazdy polskiego i amerykańskiego sportu mają odciski swych dłoni w stolicy Podkarpacia

Rzeszów ma Aleję Gwiazd

W rzeszowskim Parku Jedności Polonii z Macierzą odbyło się otwarcie Alei Gwiazd. Na uroczystości obecni byli główni bohaterowie, goście z USA, władze miasta i mieszkańcy stolicy Podkarpacia.

Aleja powstała naprzeciw wejścia do hali Rzeszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, w której po tytuły mistrzów kraju sięgali siatkarze, koszykarze Resovii, a także zapaśnicy

Stali, akrobaci sportowi. – Jestem dumny i wzruszony, że zostałem wyróżniony jako jeden z pierwszych – powiedział Marek Karbarz, były siatkarz Resovii, członek ekipy Huberta Wagnera, która w 1976 roku sięgnęła w Montrealu po złoto igrzysk olimpijskich.

Jako pierwsi swe tablice odstonili goście zza Wielkiej Wody – mający polskie korzenie Ann Meyers-Drysdale i Bob Brudzinski, czyli była znakomita koszykarka i wybitny zawod-

Jan Domarski pół wieku temu strzelił najważniejszego gola w historii polskiej piłki nożnej

Iga Świątek nadal pierwsza

Iga Świątek po Wimbledonie nadal jest numerem jeden rankingu WTA. Zadbała o to Ons Jabeur, która w półfinale pokonała Arynę Sabalenkę 6:7, 6:4, 6:3.

Po tym jak Iga przegrała w ćwierćfinale z Ukrainką Eliną Switoliną, droga do pozycji nr 1 stała przed Sabalenką otworem. Gdyby Białorusinka awansowała do finału, Polka po 67 tygodniach straciłaby pierwsze miejsce w rankingu. Brakowało do tego niewiele, zaledwie dwa gemy – Aryna prowadziła 7:6, 4:2. W krytycznym momencie Tunezyjka pokazała wielką klasę – wygrała 4 kolejne gemy, poszła za ciosem i w III secie pokonała faworytkę 6:3.

Opisana sytuacja nie zmienia faktu, że Iga, nawet biorąc pod uwagę fakt, że trawa nie jest jej ulubioną nawierzchnią, nie wykorzystała w Londynie wielkiej szansy na rozegraniu siedmiu meczów (i podniesienie z kortów daleko więcej niż 340 tysięcy funtów).

– Iga wygra kiedyś Wimbledon, ale być może już nigdy nie będzie miała takiej sytuacji, gdy wszystkie najmocniejsze rywalki znajdują się w drugiej części drabinki – ocenił Wojciech Fibak. Polak grał w ćwierćfinale londyńskiego turnieju w 1980 roku. Też był faworytem i też przegrał – 0:3 z Brianem Gottfriedem z USA. – Wcześniej z nim wygrałem, najważniejszy mecz przegrałem. Cóż, takie szanse trzeba wykorzystywać – podsumował pan Wojciech.

Czołówka rankingu WTA po Wimbledonie: 1. Świątek – 9315 punktów, 2. Sabalenka – 8496 punktów, 3. Rybakina (Kazachstan) – 5465 punktów.

 TOM

 Tomasz Ryzner

nik futbolu amerykańskiego. – Serdecznie dziękuję. W Polsce jest pięknie. Jestem pod dużym wrażeniem – powiedziała wicemistrzyni olimpijska z Montrealu i mistrzyni świata z USA. – Odnosiłem poważne sukcesy, ale czuję się dziś wyjątkowo. Jestem wzruszony, dumny i wdzięczny – dodał Bob, były obrońca w NFL, który sukcesy odnosił z Delfinami Miami.

W uroczystości udziału nie mógł wziąć Rafał Wilk. Trzykrotny mistrz paraolimpijski w handbike'u jest na obozie we Włoszech, gdzie szykuje formę na mistrzostwa świata.

– Myślałem, że będzie potrzebny raczej odcisk mojej stopy – żartował Jan Domarski, wychowanek Stali Rzeszów, który pół wieku temu zdobył na Wembley najważniejszego gola w historii polskiej piłki nożnej.

Aleja Gwiazd w Rzeszowie to pomysł Fundacji Aleja Gwiazd, realizowany w wielu miastach, zarówno polskich, jak i amerykańskich.

 TOM

„Chwilowa amnezja” (2)

Musiałem to dodać, bo pijany Bronisław siedział za kierownicą traktora z kosiarką i nie wiadomo było, jak zareaguje, gdy się do niego zbliżymy. A zdarzało się także, że w czasie interwencji, niektóre kobiety, czując się bezpieczne, nabierały takiej odwagi, że od razu, w obecności policjantów, próbowały wymierzać mężom sprawiedliwość, co doprowadzało do jeszcze większego napięcia i niebezpiecznych sytuacji.

– Dobrze – zgodziła się, zagarniając swoje pociechy pod matczyne skrzydła, po czym cała trójka ruszyła w kierunku piwnicy na skarpie, gdzie, cokolwiek by się nie działo, powinni być bezpieczni, bo nawet traktorem nie można tam było dojechać.

Dom Borsuków, usytuowany na zboczu dosyć wysokiej, częściowo porośniętej lasem góry, ze wszystkich stron otoczony, przypominającymi chińskie ryżowe tarasy, polami uprawnymi – patrząc od strony atrakcyjności estetyczno-turystycznej, leżał w prawdziwie bajecznej krainie. Przy dobrej widoczności, rozciągała się stąd niesamowita panorama na całą położoną niżej dolinę wsi oraz na znajdujący się na zboczu sąsiedniego wzniesienia wyciąg narciarski, którego tereny, poza sezonem zimowym, wykorzystywane były jako pasowiska dla bydła.

Pewna pani prokurator, która kilka lat wcześniej służbowo przyjechała w tę okolicę, żeby osobiście nadzorować czynności związane ze śmiertelnym wypadkiem na zbiorowym polowaniu, gdy ją później spotkałem w prokuraturze, powiedziała do mnie:

– Panie Józefie, tam jest tak niesamowicie pięknie, po prostu jak w raju, że ja, gdybym nie musiała pracować, mogłabym tam siedzieć przez całe życie.

I to była prawda. Okolica prezentowała się rzeczywiście ponadprzeciętnie atrakcyjna dla turystów i ludzi szukających mocnych estetycznych wrażeń, które można było kontemplować bez pośpiechu, w ciszy i spokoju, mając wrażenie natu-

ralnego zjednoczenia z przyrodą, z dala od przytłaczającego ludzi w miastach, ciągłego zgiełku i pośpiechu. Jednak ci, którzy mieszkali tutaj na stałe, na co dzień musieli się borykać z wieloma problemami i na ogół pędzili twarde życie, pozbawione wygód współczesnej cywilizacji. Bowiem utrzymywali się głównie z pracy w lesie oraz hodowli bydła, do której strome i wysoko położone pola najlepiej się nadawały.

Bronisław Borsuk, wraz z żoną, prowadził duże, jak na tutejsze górskie warunki, dwudziestohektarowe gospodarstwo, w którym, rok w rok, hodował około dwudziestu czerwonych, mięsnych „ogonów” wolnego wypasu. Miał także, złożoną z kilkudziesięciu uli typu warszawskiego, usytuowaną w pobliżu domu pasiekę pszczelarską. Jednak, jakby na to nie patrzeć, głównym źródłem dochodu rodziny była sezonowa praca Bronisława w nadleśnictwie, gdzie ciągnikiem typu LKT, z wynajmowanym pomocnikiem, zrywał na składy drzewne kloce i „metry” z lasu.

Głęboko w dolinach powoli zaczynał zapadać już zmierzch i podnosiły się tam, widoczne z góry, szare opary mgły, ale tutaj, na wzniesieniu, było jeszcze dosyć jasno.

– Słuchaj, podchodzimy do niego z dwóch stron – powiedziałem do Marka, gdy opuściliśmy radiowóz i rażno ruszyliśmy w stronę Bronisława. Nie mogliśmy podjechać do samego domu, w pobliżu Bronisława, bo drogę blokował nam, pozostawiony na niej, ciągnik LKT, a ukształtowanie terenu dookoła było takie, że oprócz traktora, żaden inny pojazd na kołach nie miał szans, żeby zjechać z drogi i przebić się bokiem. – Działamy spokojnie, bez nerwów. Pełny profesjonalizm. Ja będę rozmawiał, a ty trzymaj się trochę z boku. Może przemówię mu do rozsądku i sam wysiądzie, a jeżeli nie, to musimy go zaskoczyć i wyciągnąć na siłę z traktora.

– A co zrobimy, jeżeli bydlak zapali

Wiesław Hop

ciągnik i uruchomi kosiarkę? – logicznie zapytał Marek.

– Odskakujemy i zobaczymy, co się będzie działo. Tylko nie wyciągaj bronii! Przecież nie postrzelimy go tutaj na oczach żony i dzieci.

– Jasne! – zgodził się ze mną Marek.

Zatłoczyliśmy razem wiele interwencji i w zasadzie działaliśmy automatycznie, bez niepotrzebnych słów. Ale tym razem wolałem pewne rzeczy dogadać.

– Spokojnie, Panie Borsuk. Proszę wysiąść z traktora! Porozmawiajmy jak cywilizowani ludzie. Co się tutaj u was, do jasnej cholery, dzieje? – mówiłem w marszu, gdy zbliżyliśmy się na kilkanaście metrów do ciągnika, połykając jednocześnie kolejne metry dzielącej nas przestrzeni.

Bronisław obserwował nas spod opadającej mu na czoło ciemnej, wzburzonej szczeciny włosów, ale nic nie odpowiedział. Nieznacznie zakołysał tylko tułowiem i głową. Przez moment wydawało się, że zastosuje się do polecenia i wszystko pójdzie gładko. Jednak, gdy zrobiliśmy jeszcze kilka kroków w jego kierunku, przekręcił kluczyk w stacyjce uruchamiając silnik. Traktor zaryczał i gwałtownie skoczył do przodu, w naszą stronę; jednocześnie powietrze przeszył złowieszczy jęk obracających się bębnow kosiarki rotacyjnej. Cudem, jak przerażone zajęce przed rozwartą paszczą wilka, zdążyliśmy odskoczyć do tyłu. Umykając przed traktorem i kosiarką, zahaczyłem o jakąś nierówność i o małą siłę nie przewróciłem.

– Kurna, dużo nie brakowało, a debil

poobcinałby nam nogi – mruknął Marek, gdy już było wiadome, że wyszliśmy z tego cała. Czapka mu spadła na ziemię, a włosy, ze zgrozy, zjeżyły się na głowie.

Tymczasem Borsuk, zakręcił ciągnikiem łuk i na przetaj, przez zagony grządek; tratując ogórki, buraki i zawiązującą się już w głowy wczesną kapustę, uciekał w górę wzniesienia.

Nie było mowy, żebyśmy, po takim stromym, urozmaiconym i pofałdowanym terenie, mogli ścigać go naszym radiowozem. Bez zastanowienia, ruszyliśmy więc z nim biegiem. Szybko jednak opadliśmy z sił i zostaliśmy daleko w tyle. A Borsuk, widząc, że brakuje nam pałera i nie mamy szans, żeby się do niego zbliżyć, postanowił zabawić się z nami w kotka i myszkę. W połowie góry zatrzymał pojazd i, trzymając go na jałowym biegu, wychylał się z kabiny, odwracał i groził żonie i nam pięścią, rzucając jednocześnie wiłkami suchych, grubiańskich przekleństw i obelg.

Wykorzystaliśmy to, żeby zbliżyć się do niego. Ale, gdy się nam już wydawało, że go mamy, on wrzucił bieg, odjechał dwieście, trzysta metrów i znowu się zatrzymał, żeby nam ubliżyć i grozić. Manewr taki, nakręcając się coraz bardziej i bawiąc się z nami jak z dziećmi, powtórzył kilka razy. W ten sposób dotarł do kamienistej drogi gminnej, z której już było tylko krok do bardzo ruchliwej w sezonie letnim, wojewódzkiej asfaltówki, gdzie o tej porze dnia, aż roilo się od wszelkiego rodzaju samochodów i pędzących na złamanie karku grup motocyklistów. Na szczęście, za któryś razem, gdy – zdyszani jak psy – byliśmy już w kresu sił, ciągnik mu zgąst, więc udało nam się go dopaść.

Borsuk był dobrze zbudowanym, krępy, żyłastym i silnym mężczyzną średniego wzrostu. Z trudem zdołaliśmy go „odspawać” od kierownicy i wyciągnąć z traktora. Ale nawet już tutaj, na zewnątrz, przewrócony na ziemię, walczył i stawiał zaciekły opór; wierząc nogami i rzucając się na wszystkie strony, jak wyrzucana na brzeg ryba, nie pozwalał założyć sobie na ręce obręczek. To spowodowało, że Marek, bardziej krewki i mniej powściągliwy ode mnie, nie wytrzymał. I, ponieważ swoją pozostawił radiowozie, sięgnął ręką po moją pałkę służbową, którą miałem przytroczoną do pasa, na skorzany otoku, wyrwał ją gwałtownie i począł solidnie okładać Borsuka po tyłku.

Cdn.

Wiesław Hop

Redaktor strony Edward Bolec

Wiesław Hop – pisarz i publicysta związany z Podkarpaciem (Rzeszowski Oddział Związku Literatów Polskich). Autor sześciu powieści (*Spacer ze śmiercią, Wbrew woli, Poranek pełen nadziei, Przed wyrokiem, O północy w Bieszczadach i Długa noc*) oraz zbioru opowiadań *Wilki i ludzie i inne bieszczadzkie opowiesci*). W 2020, za działalność pisarską, odznaczony honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, laureat konkursów literackich oraz nagrody „Złote Pióro 2021” w kat. proza, a także „Książka Roku 2021”. Wszystkie wymienione wyżej powieści autora, z wyjątkiem *Poranek pełen nadziei*, zostały również wydane w formie audiobooków przez Wydawnictwo Lind & Co, więc są także dostępne w wersji do słuchania.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

The Warsaw Uprising

In connection with the forthcoming anniversary of the Warsaw Uprising, which began on the first of August 1944, it is appropriate to recall a merry, optimistic song connected with the Uprising. The words to *Pałacyk Michla* (the title refers to Michler's Mill, a two-story townhouse in the Wola section of Warsaw that had been built for the merchant and miller Karol Michler) were written by Józef Szczepański (1922-44) of the Parasol Battalion, which defended Wola during the Uprising. The text was sung to the melody of a pre-war patriotic tune, *Nie damy Popradowej fali* ("We Won't Give Up the Poprad" – a river that runs from the Polish Tatras into Slovakia). The text is by Zygmunt Lubertowicz (1883-1958). The context for the song was the competing territorial claims of Poland and Czechoslovakia after the First World War, and the text calls Spisz and Orawa "the glory of our forefathers" (*z praojców sława*). On the present map of Europe almost all of Spiš and Orava lie within the borders of Slovakia, and only a very small part within Poland. Note the earlier Polish spellings and their current Slovak spellings. *Szepański's* text encourages the young fighters (of whom he was one), who have only pis-

tols to fight against German tanks, to each do the work of two. It praises their female medics and their commanders and assures them that "every day the moment is getting closer when we shall win and return to civilian life" (*co dzień się przybliży chwila, że zwyciężymy i do cywila*). The word used to describe both the medics and the commanders is the slang term *morowy*, which can be variously translated as "fine, great, top-notch" or even "swell" (to use an American slang term of the same period) or "cool." Slang usually has a short life, but *morowy* is still current and has been in the language, originally as Warsaw slang, since at least the late nineteenth century.

Where it comes from, however, is a bit of a mystery. The great Polish philologist Aleksander Brückner (1856-1939) connected it with the textile term *mora* (moire, a rippled silk fabric), but this is not very convincing. Another possible connection is with the noun *mór*, meaning "plague" or "pestilence," especially of cattle, from the same root that gives *umrzeć* (to die), *śmierć* (death) and *martwy* (dead). The phrases *morowa zaraza* and *morowe powietrze* (literally "pestilential contagion" and "pestilential air") both refer to the plague. There are several Polish proverbial expressions with these phrases corresponding to the English expression "to avoid someone/something like the plague": *stronić (uciekać) od kogoś/czegoś jak od morowej zarazy (od morowego powietrza)*, *strzec się (unikać, bać się) kogoś/czegoś jak morowej zarazy (jak morowego powietrza)*. The comparison goes back at least to the early Middle Ages, when Saint Jerome (345-420) wrote in Latin, "Avoid, as you would the plague, a clergyman who is also a man of business."

Among the legends of Poland and Lithuania is one about a *morowa dziewica* (pestilential maiden), who appears as an omen of misfortune and death. She is dressed all in white with a red scarf. If she waves her scarf in the window or door of a house, the inhabitants are doomed. In another version of the legend, she rides around villages in a tall, two-wheeled cart. If she asks the residents of a house what they are doing, and they respond, "We are

doing nothing but praising God," then she gloomily tells them to continue praising Him forever. If, however, she asks a family in the evening if they are sleeping and gets a positive answer, then she tells them to sleep eternally, and the whole family dies.

Adam Mickiewicz mentions the *morowa dziewica* in his 1828 narrative poem *Konrad Wallenrod*, which is set in the fourteenth century, and in the epilogue to his great epic poem *Pan Tadeusz*, written in Paris in 1833-34, he speaks negatively of himself and his colleagues who had fled abroad "in a time of pestilence" (*w czas morowy*), referring figuratively to the Polish November Uprising of 1830-31. So we've gotten from the Warsaw Uprising of 1944 to the November Uprising of a century earlier, but how do we get from the *morowa zaraza* and *morowe powietrze* of proverbial expressions, the *morowa dziewica* of legend and Mickiewicz's *czas morowy* to the *morowe panny* (swell young ladies) and *najmorowszy z przelożonych* (the finest/"coolest" of our commanders) of the song?

An intermediate stage may have been the general emphatic sense exemplified by early twentieth-century examples quoted in Witold Doroszewski's eleven-volume dictionary: *morowy kuks* (a heavy blow/punch), *morowa biba* (a big bout of drinking) or *morowe pieniądze* (lots of money, "big bucks"). While we don't use "pestilential" or "pestilentially" in English as a term of emphasis, we can say that someone is, for example, "awfully/terribly nice" without associating the adverbs with awe or terror, and we can do the same in Polish (*strasznie miły*) and other languages. From a neutral emphatic use it's not far to an emphatic positive use as in the song text. Then too in slang meanings are sometimes playfully reversed: think of the African American slang term "bad," meaning "good."

So, while you wouldn't want to live in *morowy czas*, and you should make every effort to keep the *morowa dziewica* away from your home and family, you might want to bring a *morowa panna* or *morowy chłop* (a cool guy) home to meet your parents.

© IPN

POLAMER

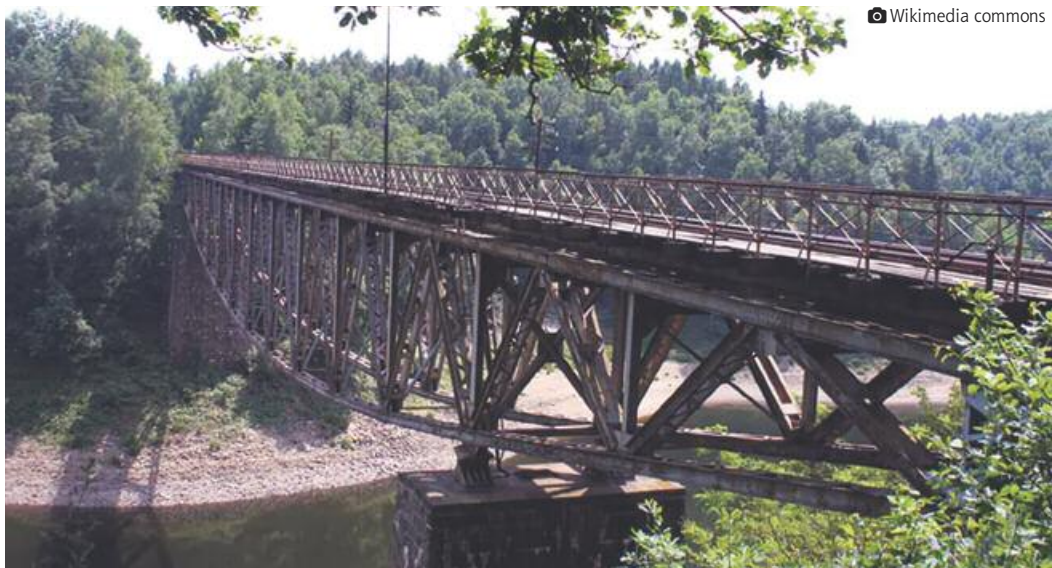
www.polamerusa.com
773-685-8222

**Imieniny, Urodziny, Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe**

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE
Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Polska w „Mission: Impossible”

 Wikimedia commons

O moście kolejowym koło Pilchowic zrobiło się głośno, gdy media obiegała wieść, że miał zostać wysadzony w ramach scen kaskaderskich przez ekipę filmową „Mission: Impossible 7”

S iódma część „Mission: Impossible” przyciąga do kin rzesze fanów. Nie wszyscy jednak wiedzą, że w filmie miały pojawić się polskie akcenty, ale tylko niektóre trafiły przed kamerę.

W kontynuacji słynnego hitu miał pojawić się most kolejowy w Pilchowicach, a dokładniej moment jego wysadzenia. Konstrukcja jednak ocalała i wywołuje emocje wśród miejscowych. Burmistrz pobliskiego Wlenia – Artur Zych – pochwalił się pomysłem nazwania mostu w Pilchowicach imieniem Toma Cruise’a. Uważa, że byłoby to działanie promocyjne – o gminie, na której terenie stoi most, zrobiłoby się znów głośno. Konstrukcja z 1906 r. wznosi się nad Jeziorem Pilchowickim.

Gdy filmowcy wstępnie przygotowywali się do pracy w 2020 r., drogi wokół mostu zostały na pewien czas zamknięte. Zdaniem burmistrza Zycha początki wyglądały obiecująco. W jednym z wywiadów powiedział: „Projekty umów były przygotowane, miała być budowana makieta parowozu i nikt nie mówił, że będzie wysadzany most, ale raczej mostownice – czyli belki między torem a żelazną konstrukcją. Obiecywano nam też pieniądze na remont zamkniętej linii kolejowej Jelenia Góra – Lwówek Śląski, biegnącej przez Wleń”.

Konstrukcji jednak nie wysadzono. Walkę o most rozpoczęły stowarzyszenia miłośników historii techniki i kolejnictwa. Wielu uważa, że

ocalenie budowli było najlepszym wyjściem, bo to zabytek. Właśnie takie miano w wyniku petycji i innych starań pospiesznie zyskał most. Film powstał i bez jego burzenia. Sceny, które miały być kręcone nad zalewem w Pilchowicach, ostatecznie powstały w Anglii. Parowóz spadł z klifu w Stoney Middleton w hrabstwie Derbyshire.

Choć wybuchu polskiego mostu zabrakło w „Mission: Impossible”, pojawił się tam polski aktor Marcin Dorociński (jako kapitan okrętu podwodnego Sewastopol), a oprócz tego polski paszport, ale z błędem – popełniono literówkę, która w efekcie dała Inowrocław.

 HALINA KOSSAK

Tegoroczny hit straganów

Już nie bursztyny, nie kapelusze z piórkiem ani inne gadżety są tak pożądaną pamiątką z wakacji, jak wielka podobizna gęsi. Brzmi to dziwnie dla kogoś, kto nie widział na własne oczy, ale faktem jest, że biała megamaskotka z pomarańczowymi łapkami sprzedaje się najlepiej na straganach wszędzie tam, gdzie spacerują wczasowicze.

Gadżetem numer jeden nad morza czy gór jest mięciutka Pipa inspirowana prawdziwą gęsią znaną z TikToka. To tam pewien Kamil zasłynął nagrywanymi przez siebie filmikami z prawdziwą gęsią z lokalnego targu. Stały się one hitem w sieci. Kamil zdobył prawie pół miliona obserwujących, a jego profil zyskał około 12 mln polubień.

Prawdziwa Pipa mieszka nad Jeziorem tarnobrzeskim w pobliżu Wake Parku. Jej popularność postanowili wykorzystać producenci zabawek, którzy opracowali pluszową wersję ptaka. Stała się ona bardziej popularna niż niedawno różowe jednorożce czy wcześniej flamingi.

Jak się okazuje, w Gdyni za najmniejszą gęś trzeba zapłacić około

30 zł, za średnią 60 zł, a większa to wydatek rzędu 150 zł. Wszyscy chcą mieć Pipę: dzieci, młodzież, dorośli szukający pomysłu na gadżet z wakacji. To też jeden z najmłodniejszych upominków.

Pomijając już gadżetowy biznes, ciekawym zjawiskiem jest przyjaźń tego typu ptaka z człowiekiem, porównywalna do przyjaźni z wierzynym psem. To rzadkość. Kamil Trela przypadkiem udowodnił, że to jednak możliwe. Ta niecodzienna przyjaźń złapała za serce wielu internautów. Niektóre nagrania bawią do łez, np. „Gęś obrotna”.

Właścicielką słynnej gęsi jest Magdalena Magiera, która w relacji „Dzień Dobry TVN” ujawniła, że gęś kupiła na rolniczym targu i dziś ptak żyje sobie swobodnie nad Jeziorem Tarnobrzeskim. Tam Kamil poznał Pipę. Siedział na pomoście, gdy skrzydlata istota podeszła do niego i „zagadała”, od tamtej pory ich znajomość umacniała się. Kamil powiedział: „Ona po prostu zachowuje się jak pies. Dosłownie. Chodzi przy nodze, reaguje na mój głos, jak powiem coś do niej, czy „biegniemy”, czy „nasze skrzydełka”. To jest coś niesamowitego”.

 HK

 wroclaw.pl

Pluszowe gęsi są tegorocznym hitem na straganach z pamiątkami

POLAMER

www.polamerusa.com

773-685-8222

Imieniny, Urodziny, Rocznice i inne imprezy okolicznościowe

Wyślij kwiaty, bądź zestaw upominków dla BLISKICH w POLSCE

Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU!

Polska ma nową miss!

Korona dla najpiękniejszej Polki trafiła niedawno do Angeliki Jurkowiec. Taki werdykt zapadł podczas wyborów 16 lipca w Nowym Sączu. Jak zwykle konkurs tej miary wywołał wiele emocji.

Wybory Miss Polski organizowane są od 1990 roku. Królowa piękności wybierana jest spośród 32 kandydatek z różnych stron kraju. To wydarzenie nie ogranicza się tylko do rywalizacji, towarzyszy mu część rozrywkowa: występy gwiazd i modowe show.

Tegoroczną edycję konkursu poprowadzili Krzysztof Ibisz, Paulina Sykut-Jeżyna i Ilona Krawczyńska, a na scenie oprócz pięknych kandydatek do korony, pojawiły się muzyczne gwiazdy. Zaproszono Kasię Moś, Blanę, Filipa Lato i Oskara Cymśa. Finalistki konkursu pokazały się na wybiegu w sukniach ślubnych i wieczorowych z kolekcji Izabeli Janachowskiej i Violi Piekut. Była też prezentacja w strojach kąpielowych.

Koronę nowej Miss Polski 2023 przekazała jej poprzedniczka – Aleksandra Klepaczka. Zwycięzczyni – Angelika

Korona Miss Polski 2023 trafiła do Angeliki Jurkowiec

Facebook – Miss Polski

Jurkowiec – ma 180 cm wzrostu, 26 lat i pochodzi z Namysłowa w województwie opolskim. Studiuje analitykę medyczną na Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, w przyszłym roku ma obronę pracy magisterskiej. Dodatkowo pracuje w klinice stomatologicznej jako asystentka. Dąży do tego, by zostać specjalistką ds. marketingu i project management w branży modowej. Miss Polski 2023 ma też zamiłowanie do nut – ukończyła szkołę muzyczną I stopnia, gra na gitarze i pianinie. Drugą jej pasją jest florystyka. Może pochwalić się domową hodowlą roślin, którą stanowi 40 egzotycznych gatunków roślin. Angelika opowiadając o swoim hobby wymienia też konie. Twierdzi, że przygodę z jeździectwem rozpoczęła w wieku dwóch lat.

Oprócz Angeliki utytułowano 4 inne panie mianem wicemiss, w kolejności: Julia Marcinkowska ze Ślesina, Dominika Staniaszek z Warszawy, Patrycja Jarocka z Białej Podlaskiej i Martyna Rurańska z Wrocławia.

 HALINA KOSSAK

Nowy uśmiech Wolszczak

Facebook

Od pewnego czasu aktorka Grażyna Wolszczak spełnia się w roli influencerki. Zadziwia też wyglądem kompletnie rozmijającym się z metryką. Po przekroczeniu 64 lat nie zamierza żyć jak seniorka. Podejmuje nowe wyzwania zawodowe i chętnie pokazuje się publicznie.

Niedawno w ramach współpracy z jednym z gabinetów stomatologicznych zyskała nowy uśmiech, a dokładniej estetykę uzębienia poprzez popularne wśród celebrytów licówki. Nie robiła z tego tajemnicy, tylko obwieściła zmianę w sieci. Posypało się zarówno pełne podziwu „wow”, jak i hejt.

No i mamy gotowe! (...) Licówki bez szlifowania to nie tylko nieinwazyjna metoda poprawy uśmiechu, ale i całkowicie bezbolesna! Mamy efekt taki, na którym wspólnie nam zależało – jak najbardziej naturalny. Jak Wam się podoba ta zmiana? – taka wypowiedź aktorki pojawiła się pod wideo, na którym zachwyca się zę-

bami i szeroko uśmiecha. Wolszczak dodała jeszcze: „Człowiek nie ma w ogóle świadomości tego, że jak trochę już pożyje, to te zęby się zużywają, czyli po prostu się ścierają, więc doktor mi je odbudował. Kurde, jakie piękne! No, naprawdę przepiękne”.

Aktywność w social mediach jest jej nowym sposobem na życie. Na Instagramie śledzi ją już ponad 70 tysięcy osób. Tak jak teraz chwali stomatologię, wcześniej promowała luksusowy hotel w Szczyrku. Niektórzy wytykają jej niekonsekwencję. Kiedyś walczyła ze smogiem, a obecnie jest ambasadorką jednej z marek samochodów.

Grażyna Wolszczak ma na swoim koncie role w m.in. w serialach „Klan”, „Pierwsza miłość”, „Na Wspólnej”. Rozpoznawalność przyniosła jej rola czarodziejki Yennefer w „Wiedźminie” i Judyty w „Ja wam pokażę!”. W 2007 r. wydała książkę autobiograficzną „Jak być zawsze młodą, piękną i bogatą”, którą napisała z Iwoną L. Konieczną.

 HK

Grażyna Wolszczak w ramach współpracy z jednym z gabinetów stomatologicznych zyskała nowy uśmiech

Norbi w nowym hicie

Norbi, znany z przeboju „Kobiety są gorące”, ma szczęście do letnich hitów, które podbijają dyskoteki

Ten rok nie należy do chudych w przypadku Norbiego. Przed kilkoma miesiącami promował utwór „Tak było i jest” – to owoc współpracy z Krzysztofem „K.A.S.A” Kasowskim. Po tym refleksyjnym przeboju przyszła pora na pełen luzu „Wakacyjny hit”.

Nowy przebój postrzegany jest jako utwór z gatunku disco-polo. To efekt współpracy z dwoma innymi pasjonatami muzyki, stąd przy tytule pojawia się CHWYTAK x WÓWA ft. NORBI. Tekst utworu jest banalnie prosty, zaczyna się od słów:

*Życie się kręci jak koło fortuny
Tak jest i będzie, nie zmieni tego nikt
Po co wydawać kolejne albumy
Wystarczy jeden wakacyjny hit”.*

Pojawia się w nim to, co lubi przeciętny odbiorca: plaża w Stegniu, molo w Sopocie, zimne drinki, porównanie dziewczyn do Jennifer Lopez.

Norbi, znany z przeboju „Kobiety są gorące”, ma szczęście do letnich hitów, które podbijają dyskoteki. Również Wowa od lat konsekwentnie tworzy muzykę, która porywa słuchaczy do tańca. Chwyta z kolei to tajemniczy wokalista, który swoją tożsamość ukrywa pod kartonowym pudełkiem na głowie.

Norbi od dłuższego już czasu nie ogranicza się do występów muzycznych. Sprawdza się też w roli prezentera prowadzącego teleturnieje („Koło fortuny”, „Fabryka gry”, „No to gramy!”, „Salon gier”). Ma też odwagę być uczestnikiem różnych programów rozrywkowych, wymagających sprawdzenia się w nowych dziedzinach („Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami”). Norbi obecnie liczy 51 lat, a jego prawdziwe imię i nazwisko to Norbert Dudziuk.

 HK

GALIKA LANDSCAPING

CONSTRUCTION DESIGN

OFFICE: 978-887-0000
CELL: 978-852-1234
www.galikalandscaping.com

- ENTIRE YARD DESIGN
- TREE STUMP SERVICE
- EXCAVATION & BACKFILL
- GRADING & TOP SOIL & MULCH
- LAWN INSTALLATIONS
- SPECIALIZING IN RETAINING WALLS
- DRIVEWAYS & WALKWAYS & PATIOS
- COMPLETE CONCRETE FOUNDATIONS
- PLANTING & TRANSPLANTING
- TREE TRANSPLANTING (UP TO 18')
- BASEMENT & YARD FLOODING
- DISMANTLING & HAULING SERVICES
- MAINTENANCE & SNOW PLOWING
- FIREPLACES

100% quality work ★ Extremely clean & Meticulous ★ Fully Licensed and Insured

GALIKA CONCRETE

FOUNDATIONS

OFFICE: 978-887-5522
CELL: 978-852-1234
www.galikaconcretefoundations.com

- CONCRETE FOUNDATIONS
- PROFESSIONAL STEEL FORMS
- GARAGES & BARNs & ADDITIONS
- RETAINING WALLS & SLABS
- DEMOLITION & REMOVAL
- EXCAVATION & BACKFILL
- CUSTOM CHIMNEYS & FIREPLACES
- COMPLETE FRENCH DRAINAGE

Licensed & Insured ★ Extremely Meticulous Quality Work

OKIEM PUBLICYSTY

Dr Paweł Markiewicz
Historyk i dyrektor wykonawczy biura Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w Waszyngtonie D.C.

Szlaki Ukrainy prowadzą do NATO

W dniach 11-12 lipca br. odbył się szczyt przywódców państw Sojuszu Północnoatlantyckiego w Wilnie. Głównym celem liderów było utrzymanie jedności wobec kwestii wsparcia dla walczącej Ukrainy w zakresach politycznym i militarnym oraz podjęcie kluczowych decyzji ws. adaptacji strategii obrony i odstraszenia agresywnej Rosji.

Zwieńczeniem dwudniowych spotkań było przemówienie Joe Bidena na dziedzińcu Uniwersytetu Wileńskiego. Po raz kolejny amerykański prezydent skierował ważne słowa o obowiązkach państw demokratycznych w kwestii zwalczania imperialnych zapędów Władimira Putina ze stolicy kraju byłego „imperium zła”.

Symbolika przesłania Bidena jest dwuznaczna. Prezydent Ronald Reagan wzywał do zburzenia Muru Berlińskiego w 1987 r., Biden natomiast potwierdził w Wilnie, że przyszłość Europy nie leży za ideologicznymi murami lub w imperialnym zniewoleniu, lecz biegnie otwartymi, wolnymi i suwerennymi szlakami, jak np. Szlak Bałtycki. W ten sposób ponownie uodowodnił strategiczne znaczenia regionu Europy środkowo-wschodniej w obecnej europejskiej polityce USA. Przyjęcie Szwecji do NATO – co nastąpiło podczas szczytu – wskazuje, że centrum politycznej i obronnej ciężkości Europy przesuwają się w kierunku północnego wschodu.

Niemniej, ponad trzydzieści lat po upadku muru dzielącego Europę, imperialne ambicje nie wygasły w Rosji. Prezydent Putin dąży do kreowania nowego ładu europejskiego wzorowanego na podstawie jałtańskiego podziału. Celem jego wielkiej geopolitycznej rewizji jest przygarnięcie historycznych ziem rosyjskich (m.in. Ukrainy), które znalazły się poza granicami Rosji po zimnej wojnie, z powrotem pod kontrolę Moskwy. Prowadzenie zbrojnej wojny w Ukrainie oraz rozmieszczenie broni jądrowej w Białorusi są elementami polityki zastraszania rosyjskiego prezydenta wobec kwestionowania i podważania jego dążenia do stworzenia strefy wpływu w Europie środkowo-wschodniej.

W Wilnie Biden ponownie potwierdził wolność Ukrainy do wybierania swojego własnego szlaku politycznego oraz kierunku w obszarze bezpieczeństwa. Wiąże się one z członkostwem w NATO i Unii Europejskiej. Podczas szczytu Sojusz niestety nie zaprosił Ukrainy do NATO. Jednak podjęto decyzję wobec długoterminowego wsparcia militarnego dla Ukrainy – na zasadzie dwustronnej oraz ze strony Grupy 7 – i stworzono mechanizm, który zwiększy jej szanse na członkostwo. Ponadto Sojusz przyjął zaktualizowane plany operacyjne, które tworzą podstawę do skutecznej obrony członków NATO przed rosyjską agresją w przyszłości.

Biden jest pierwszym amerykańskim prezydentem od Woodrowa Wilsona, który zdecydował bronić wschodnioeuropejskiego narodu przed agresywnym sąsiadem zagrażającym suwerenności i wolności tego narodu. Skuteczność tej obrony wiąże się jednak ze strategiczną decyzją o rozszerzeniu Sojuszu. Procesy poszerzenia NATO w latach 1999 i 2004 ugruntowały państwa Europy środkowo-wschodniej na szlak zachodni. Przyszłoroczny jubileuszowy szczyt NATO w Waszyngtonie – 75. rocznica powstania Sojuszu – może być okazją do przetłumaczenia pozostałych jałtańskich podziałów w Europie.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odzwierciedlają wyłącznie poglądy ich autorów.

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

**AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII**

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

POLAMER
Jedyna taka polska firma!

**Imieniny, Urodziny,
Rocznice
i inne imprezy okolicznościowe**

Wyślij kwiaty bądź gotowy zestaw upominkowy dla Bliskich do każdego miejsca w POLSCE
Przejrzyj naszą bogatą ofertę i zamów na www.polamerusa.com

GREENPOINT - NY
880 Manhattan Ave.
Tel. 718-349 1319

MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

WALLINGTON - NY
130 Main Ave.
Tel. 973-779 6613

Roselle - NJ - Magazyn Cargo
275 Cox St.
Tel. 908-352 9100

Pomona - NJ
1551 Rt 202
Tel. 845-354 2400

Więcej info na:
www.polamerusa.com
oraz 773-685-8222

Szukamy nowych agentów

Najnowsze OFERTY PRACY:

- CMM Programmer
- CNC Programmer
- CNC 5 Axis Machine Operator/Mazak 1st & 2nd shift
- CNC HTC Machine Operator 2nd shift
- CNC HTC Machine operator Weekend shift
- CNC VTL Machine Operator 1st & 2nd shift
- CNC VMC Machine Operator 2nd shift
- Engineering Drafter
- Engineering ERP Specialist
- Engineering Assistant
- Manufacturing Engineer
- ERP Specialist
- Tooling Lead
- Quality Inspector
- DQR Inspector

Dołącz do jednej z najbardziej dynamicznie rozwijających się firm w New Britain!

Atrakcyjne warunki pracy, wynagrodzenie i świadczenia!

Aplikuj na www.indeed.com wyszukując POLAMER PRECISION

105 Alton Brooks Way, New Britain, CT 06053 | 860-259-6200 | www.polamer.us

**JESTEM WÓDKĄ Z
CZYSTEGO MIEJSCA**

JESTEM **FINLANDIA**
VODKA OF FINLAND

1%
FOR THE PLANET

VALUE PURE MOMENTS. DRINK RESPONSIBLY.
FINLANDIA.COM | RESPONSIBILITY.ORG

FINLANDIA VODKA 40% ALC. BY VOL., IMPORTED BY BROWN-FORMAN BEVERAGES, LOUISVILLE, KY. FINLANDIA IS A REGISTERED TRADEMARK. ©2021 BROWN-FORMAN FINLAND. ALL RIGHTS RESERVED.

O smaku **ESPRESSO?**
Tak, to **PRAVDA!**

2023 NYISC'S
VODKA DISTILLERY
OF THE YEAR
POLAND VODKA

Nowa PRAVDA espresso. Już dostępna.